Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

студента **Паніної Ксенії Вікторівни**
(ПІБ)
академічної групи 072-19-1 (денна форма навчання)
(шифр)
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)
освітньо-професійної програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему: Факторний аналіз прибутку та показників рентабельності (на прикладі ПрАТ «ВФ Україна»)

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Штефан Н. М.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Федорова О.Г.			

Дніпро
2023

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри
економічного аналізу і фінансів
(повна назва)
_____ **Д.С. Букреєва**
(підпис) (прізвище,ініціали)
«_____» _____2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр

студенту **Паніній Ксенії Вікторівні** академічної групи **072-19-1**
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

На тему: Факторний аналіз прибутку та показників рентабельності (на прикладі ПрАТ «ВФ Україна»)

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від **09.05.2023р**. №**334-с**

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	01.05.2023-03.05.2023
Розділ 1	Теоретичні засади формування прибутку підприємства, поняття рентабельності та методики факторного аналізу прибутковості підприємства	04.05.2023-14.05.2023
Розділ 2	Аналіз економічної та фінансової діяльності підприємства, факторний аналіз прибутку та показників рентабельності підприємства	15.05.2023-24.05.2023
Розділ 3	Розробка методів підвищення ефективності використання прибутку підприємства та шляхів підвищення рентабельності	25.05.2023-04.06.2023
ВИСНОВКИ	Підсумкові результати дослідження, обґрунтування співвідношення отриманих результатів	05.06.2023-07.06.2023
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	08.06.2023-11.06.2023

Завдання видано _____ **Н.М.Штефан**
(підпис керівника) **(прізвище, ініціали)**

Дата видачі завдання 17.04.2023 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 12.06.2023 р.

Завдання прийнято до виконання _____ **К.В.Паніна**
(підпис студента) (прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Паніна К. В. – Факторний аналіз прибутку та показників рентабельності (на прикладі ПрАТ «ВФ Україна») – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. – НТУ «Дніпровська політехніка», Дніпро, 2023.

Мета кваліфікаційної роботи – аналіз прибутку та показників рентабельності підприємства на прикладі ПрАТ «ВФ Україна» та теоретичне обґрунтування ефективності використання методичних підходів при прогнозуванні та розробці заходів щодо підвищення рентабельності підприємства та збільшення обсягів його прибутку.

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об’єкт і предмет дослідження.

У першому розділі визначено економічну сутність та функції прибутку, розглянуто чинні теоретичні та методологічні підходи щодо аналізу прибутковості та рентабельності підприємства.

У другому розділі досліджено організаційну структуру ПрАТ «ВФ Україна», проведено аналіз його фінансового стану та зроблені висновки щодо формування та використання прибутку підприємства за 2020-2022 рр.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи обґрунтовано вибір методу прогнозування прибутку з точки зору достовірності проведеного дослідження, описано розроблені в ході дослідження заходи, спрямовані на підвищення рентабельності підприємства та збільшення обсягів прибутку підприємства.

ПРИБУТОК, ПЛАНУВАННЯ, ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ, ПРОГНОЗУВАННЯ, РЕЗЕРВ.

ABSTRACT

Panina K. V. - Factor analysis of profit and profitability indicators (on the example of PJSC "VF Ukraine") - Qualification work as a manuscript.

Qualification work for bachelor's degree in Finance, Banking and Insurance, specialty 072 "Finance, Banking and Insurance." - "Dnipro University of Technology", Dnipro, 2023.

The purpose of the qualification work is to analyze the profit and profitability indicators of the enterprise on the example of PJSC "VF Ukraine" and theoretical substantiation of the effectiveness of the use of methodological approaches in forecasting and developing measures to increase the profitability of the enterprise and increase its profit.

The introduction describes the current state of the problem, substantiates the relevance of the topic, specifies the objectives of the qualification work, and defines the object and subject of the study.

The first section defines the economic essence and functions of profit, considers the existing theoretical and methodological approaches to analyzing the profitability and profitability of an enterprise.

The second section examines the organizational structure of PJSC "VF Ukraine", analyzes its financial condition and draws conclusions about the formation and use of the company's profit for 2020-2022.

The third chapter of the qualification work substantiates the choice of the method of profit forecasting in terms of the reliability of the study, describes the measures developed in the course of the study aimed at increasing the profitability of the enterprise and increasing the volume of the enterprise's profit.

PROFIT, PLANNING, FINANCIAL STABILITY, PROFITABILITY, FACTOR ANALYSIS, FORECASTING, RESERVE.

ЗМІСТ

ВСТУП…….. 6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА……... 8
1.1. Економічна сутність прибутку підприємства…… 8
1.2. Поняття рентабельності підприємства…… 17
1.3. Характеристика факторного аналізу прибутку підприємства та його рентабельності……. 21
Висновки до розділу 1……. 27
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ВФ УКРАЇНА»…… 29
2.1. Характеристика економічної та фінансової діяльності ПрАТ «ВФ Україна»……... 29
2.2. Аналіз фінансового стану ПрАТ «ВФ Україна»…… 34
Висновки до розділу 2……. 48
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА……... 50
3.1. Оцінка впливу факторів на прибутковість ПрАТ «Водафон Україна»…. 50
3.2. Обґрунтування методів підвищення прибутковості та рентабельності ПрАТ «ВФ Україна»…… 58
Висновки до розділу 3……. 64
ВИСНОВКИ……. 65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ…… 67
ДОДАТКИ…… 71

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах економічного функціонування торговельних підприємств потрібен новий підхід до управління в цілому і до формування та використання прибутку зокрема. Глобальна політико-економічна криза змушує нас переглянути підхід до цієї проблеми. З одного боку, криза гальмує розвиток, але, з іншого боку, вона стимулює поліпшення економічних відносин. Суб'єкти господарювання вимушені раціоналізувати свою діяльність, щоб покращити фінансові результати та збільшити свою конкурентоспроможність на ринку.

Прибуток є важливим показником фінансового успіху роботи підприємства, і поточних ринкових відносинах його економічна суть приймає нове значення. Замість максимізації прибутку, головною метою стало досягнення стійкого рівня конкурентоспроможності. Невизначеність на ринку та конкурентний простір роблять обсяг прибутку важливим фактором для підприємства. Величина прибутку впливає не лише на фінансові ресурси, ринкову вартість та ефективність підприємства, але й на економічний розвиток держави. Роль прибутку в розвитку підприємства, задоволенні інтересів власників, персоналу та держави загалом, визначає необхідність вивчення ефективного управління розподілом та використанням прибутку підприємства.

Значний вклад в дослідження процесів формування та максимізації прибутку підприємств зробили у своїх наукових роботах такі вчені: І. О. Бланк [1], С. М. Баранцева, Г. Г. Кірейців, М. Д. Білик [2], М. І. Гладка [3], С. В. Мішина, В. В. Худа [4].

Мета і завдання дослідження: теоретичне обґрунтування підвищення прибутковості та рентабельності ПрАТ «Водафон Україна».

Для досягнення поставленої мети були вирішені наступні завдання:

- теоретичне обґрунтування економічної сутності поняття «прибуток»;
- визначення факторів впливу на формування та зміну прибутку ПрАТ «Водафон Україна»;

- аналіз фінансового стану підприємства ПрАТ «Водафон Україна»;
- розробка шляхів підвищення прибутковості та рентабельності ПрАТ «Водафон Україна» у сучасних економічних умовах.

Об'єкт дослідження – процес формування та розподілу прибутку підприємства, організація системи управління прибутком підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні аспекти формування та розподілу прибутку, фактори впливу на формування прибутку підприємства.

Методи дослідження. У дослідницькому процесі використовуються метод факторного аналізу прибутку підприємства, метод групування і класифікації, метод класифікацій; методи фінансового аналізу та узагальнення результатів.

Інформаційною базою роботи є наукові праці українських та закордонних вчених, нормативні акти України, звіти ПрАТ «Водафон Україна».

Обробка інформації, побудова графіків, діаграм здійснювалась за допомогою ПЕОМ з використанням апарату математичних і статистичних функцій прикладного пакета MS Excel.

Апробація результатів дослідження. Ключові положення бакалаврської дипломної роботи, а також теоретико-практичні рекомендації доповідались і обговорювались на студентській науково-практичній on-line конференції «Трансформація національної фінансової моделі післявоєнного відновлення України» (Дніпро, 10 травня 2023 р.).

Особистий внесок. Дослідження різноманітних теоретичних понять, відповідні висновки та рекомендації, які виносяться на захист одержано автором самостійно на підставі критичного аналізу літературних джерел, даних фінансової звітності підприємства тощо.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і одного додатку. Загальний обсяг роботи становить 82 сторінки комп'ютерного тексту; робота включає 9 таблиць, 6 рисунків, 1 додаток. Список використаних джерел містить 36 найменувань.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність прибутку підприємства

Прибуток - це важливий узагальнювальний показник оцінки ефективності функціонування кожного суб'єкта господарювання, оскільки в прибутку акумулюються резерви всіх сторін діяльності підприємства:

- виробництво і реалізація;
- якість і асортимент;
- ефективність використання виробничих ресурсів;
- собівартість продукції.

Прибуток відображає ефективність господарювання підприємства у всіх сферах його діяльності: виробничій, збутовій, постачальницькій, інвестиційній та фінансовій. Це показник, що є основою для економічного розвитку підприємства і сприяє його фінансовій стійкості та встановленню стабільних фінансових відносин з партнерами.

Крім того, прибуток є головним джерелом фінансування витрат на виробництво і соціальний розвиток підприємства, а також важливим джерелом централізованих ресурсів держави.

Через сплату податків з отриманого прибутку підприємства вносять суттєвий внесок до доходів бюджету. Це означає, що доходи підприємства повинні задовольняти не лише його власні фінансові потреби, але й потреби держави в фінансуванні соціальних фондів, наукових досліджень, освіти та охорони здоров'я. Таким чином, збільшення прибутку має важливе значення як для підприємства, так і для держави.

Прибуток, як економічний індикатор, становить різницю між вартістю реалізації та собівартістю виробництва продукції (товарів, послуг), між обсягом отриманого доходу та сумою понесених витрат на виготовлення та реалізацію виробів.

Прибуток відображає остаточний результат господарської діяльності підприємства як суб’єкта господарювання.

Прибуток - це частина додаткової вартості, виробленої і реалізованої, готової до розподілу. Підприємство отримує прибуток після того, як втілена у створеному продукті вартість буде реалізована і набере грошової форми. Отже, об'єктивна основа існування прибутку пов'язана з необхідністю первинного розподілу додаткового продукту [5].

Додатковий продукт - це вартість створювана безпосередніми виробниками понад вартість необхідного продукту.

Прибуток відбиває результати діяльності підприємства і зазнає впливу багатьох чинників. На формування прибутку впливає:

- сфера діяльності підприємства;
- галузі господарства;
- форма власності;
- розвиток ринкових відносин;
- фінансово-господарська діяльність підприємства;
- облік фінансових результатів.

Оціночна функція - фінансовий результат діяльності підприємства виступає як результативний показник, що дозволяє охарактеризувати ефективність його господарської діяльності. Застосування такої функції повноцінно відбувається за умов функціонування ринкової економіки, що забезпечує вільне ціноутворення, можливість вільного вибору виробника та споживача.

Розподільча функція - її сутність заключается в тому, що компанія розділить отриманий в результаті фінансово-господарської діяльності прибуток на такі частини:

- частина, яка акумулюється у бюджетах у вигляді податку на прибуток;
- частина, яка залишається в розпорядженні підприємства.

Стимулююча функція - прибуток є джерелом формування різних фондів стимулювання:

- фонд заохочення;
- фонд виробничого розвитку;
- фонд соціального розвитку;
- фонд виплати дивідендів;
- пайовий фонд;
- благодійний фонд.

Прибуток виступає як важливий економічний показник, який забезпечує злагодженість інтересів різних сторін: держави, підприємства, працівників та власників. Розподіл та використання прибутку має вирішальне значення для вирішення цих завдань.

Державі як суб'єкту економічних інтересів важлива частка прибутку, яка сплачується у вигляді податків та обов'язкових платежів. Підприємство, з свого боку, зацікавлене в прибутку, який залишається під його контролем і використовується для забезпечення виробничого та соціального розвитку.

Економічний інтерес працівників підприємства пов'язаний з розміром прибутку, що використовується для матеріального заохочення, соціальних виплат та соціального розвитку. Власникам підприємства цікавий розмір прибутку, який спрямовується на виплату дивідендів та інвестиції у виробничий розвиток.

Прибуток є якісним показником, оскільки він відображає зміну обсягу товарообігу, доходу підприємства, рівня використання ресурсів та величини витрат обертання. Таким чином, прибуток є синтезом усіх аспектів діяльності підприємства [6].

Щоб визначити розмір прибутку, виходячи з виконуваних функцій у процесі управління прибутком, виділяють окремі різновиди прибутку. Згідно з класифікаційними характеристиками, розрізняють такі типи прибутку (табл. 1.1).

Табл. 1.1 – Класифікація видів прибутку підприємства

Класифікаційна ознака	Види прибутку підприємства
Залежно від виду діяльності	прибуток від торговельної діяльності, прибуток від інших видів діяльності, прибуток від реалізації майна, прибуток від позареалізаційних операцій
Залежно від порядку визначення	балансовий прибуток, оподаткований прибуток
Залежно від методики оцінки	номінальний прибуток, реальний прибуток
Залежно від мети визначення	бухгалтерський прибуток, економічний прибуток
Залежно від розмірів	мінімальний прибуток, цільовий, максимальний

Залежно від виду діяльності, виділяють:

- прибуток від торговельної діяльності - це прибуток отриманий від реалізації товарів та платних торговельних послуг;
- прибуток від інших видів діяльності - це прибуток від неторгової діяльності - виробничої, транспортної, посередницької;
- прибуток від реалізації майна - це прибуток від продажу основних фондів, нематеріальних активів;
- прибуток від позареалізаційних операцій - це прибуток від інвестиційної діяльності, здачі майна в оренду, пайової участі в інших підприємствах і т. п.

Величина прибутку за окремими видами господарської діяльності утворюється як сальдо доходів і витрат.

Відповідно до порядку його формування розрізняють:

- балансовий прибуток - прибуток, який відображає підсумковий фінансовий результат усіх видів діяльності. Розмір балансового прибутку визначається на підставі даних бухгалтерського обліку;

- оподатковуваний прибуток - це величина прибутку, що розраховується як відмінність між валовими доходами і валовими витратами підприємства - платника податку на прибуток, що зменшені на величину амортизаційних витрат;

- чистий прибуток - прибуток, що лишається в користуванні компанії після оплати податку на прибуток та сплати інших зборів, обов'язкових платежів і відрахувань, що здійснюються за рахунок отриманого прибутку.

Відповідно до методології оцінювання виділяють:

- номінальний прибуток - обсяг фактично одержаного прибутку;

- реальний прибуток - номінальний прибуток, обчислений з огляду на рівень інфляції;

Виходячи з мети визначення, прийнято розрізняти:

- бухгалтерський прибуток - це прибуток, що дорівнює балансовому прибутку;

- економічний прибуток - це прибуток, що є відмінністю між доходами від реалізації та сукупними витратами підприємства, в тому числі витратами втрачених можливостей [7].

Витратами втрачених можливостей заведено вважати втрати на споживання якогось ресурсу, які виміряні з точки зору вигоди, через те, що не було використання ресурсу найкращим альтернативним варіантом.

Відповідно до обсягів діяльності підприємства, прибуток має таку характеристику:

- мінімальний прибуток - прибуток, величина якого після вирахування податків забезпечує власникам підприємства мінімальний розмір дохідності на вкладений капітал, зокрема, кількісно мінімальний рівень дохідності дорівнює розміру середньої можливої ставки за банківським депозитом;

- цільовий прибуток - це прибуток, котрий задає цільову функцію діяльності підприємства і залежить від вибраної стратегії. Прибуток буває нормальним, тобто таким, що дорівнює нормі прибутку на капітал, яка панує на ринку. Він буває також необхідним, тобто таким, що задовольняє вимоги компанії у фінансуванні виробничого та соціального розвитку;

- максимальний прибуток - це прибуток, отриманий від збуту виробленої продукції - максимальний прибуток отримується підприємством за умови такого обсягу виробництва, за якого граничний дохід рівний граничним витратам, тобто граничний дохід (витрати) збільшується пропорційно зростанню обсягів виробництва продукції.

Прибуток торговельного підприємства є важливим показником його ефективності, який залежить від співвідношення між доходами та витратами, пов'язаними з торговельно-фінансовою діяльністю [8].

Один з ключових факторів, що впливає на розмір прибутку, є рівень цін при закупівлі товарів. Торговельне підприємство повинне прагнути придбати товари за найнижчими цінами. Це може бути досягнуто шляхом зменшення кількості посередників при закупівлі товарів і використання цінових знижок при узгодженні цін. У разі зайнятості підприємством зовнішньоекономічною діяльністю, зниженню ціни закупівлі товару може сприяти придбання товарів у закордонних партнерів (за сприятливого співвідношення курсів національної та іноземної валют) або здійснення прямих товарообмінних (бартерних) операцій (за сприятливого співвідношення рівня цін на обмінні товари).

Зростання розмірів одержання прибутку пов'язане зі збільшенням рівня цін продажу товарів. Управління цінами реалізації залежить від обґрунтованості вибору цінової політики підприємства на споживчому ринку, використання сприятливої торговельної кон'юнктури в окремі періоди року.

Підвищення відпускної ціни товару допомагає розширити продаж сезонних товарів перед початком сезону (коли ціни на них найвищі). Розмір прибутку безпосередньо залежить від обсягів виробництва та кількості проданих товарів.

Підвищенню обсягів реалізації сприятиме здійснення ефективної маркетингової політики через залучення до переліку комплементарних товарів, розширення системи додаткових торговельних послуг, що пов'язані з продажем продукції, впровадження ефективної маркетингової діяльності.

У гуртовій торгівлі регіональна диверсифікація збуту має важливе значення для розширення продажів. Це означає, що підприємство повинне розглядати можливості поширення своєї діяльності на різні регіони, щоб залучити більше клієнтів і збільшити обсяг продажу.

Важливо зазначити, що при однаковій величині доходів підприємства можуть мати різний розмір прибутку. Це залежить від ефективності управління

витратами обігу. Оптимізація витрат, зниження непродуктивних витрат і раціоналізація процесів можуть призвести до збільшення рівня прибутковості підприємства, навіть за рівних доходів.

Витрати обігу формуються під впливом таких факторів:

- обсяг товарообігу;
- склад та асортимент товарів;
- джерела надходження товарів;
- рівень продуктивності праці на підприємстві;
- ступінь використання ресурсів;
- структура капіталу [9].

Порядок формування і розподілу прибутку підприємства регламентується Законом України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, Національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, Господарським кодексом України, Податковим кодексом України, методичними рекомендаціями Міністерства фінансів України, а також обліковою політикою підприємства. На масу прибутку підприємства впливає також собівартість виробництва продукції (послуг), тому кожне підприємство прагне мінімізувати витрати при цьому не погіршуючи якість товару та інші показники.

З 1 січня 2015 року набрала чинності нова редакція розділу III Податкового кодексу «Податок на прибуток підприємств», в якій повністю переглянуті підхід та методологія розрахунку оподаткованого прибутку. А саме:

- по-перше, об'єкт оподаткування розраховується на основі даних фінансової звітності, складеної відповідно до національних ПСБО або МСФЗ;

- по-друге, скасовані/змінені старі та додані нові обмеження стосовно ряду податкових витрат та окремих операцій;

- по-третє, податковий облік замінений на механізм податкових коригувань, які застосовуються до фінансового результату для визначення об'єкта оподаткування;

- по-четверте, податкові органи відтепер мають право перевіряти правильність ведення бухгалтерського обліку відповідно до національних ПСБО або МСФЗ.

Порівняно з обчисленням податкових баз інших податків процедура розрахунку прибутку для оподаткування є найбільш складною та трудомісткою. Слід зауважити, що величина оподатковуваного прибутку тривалий час визначалась тільки встановленими податковими нормами, була відсутня необхідність контролювати дотримання платниками податку норм при розрахунку податкових зобов'язань. Проблеми обліку податку на прибуток і організація податкового обліку тісно пов'язані.

Основні зміни щодо оподаткування прибутку підприємств з 2016 року стосуються того, що податок на прибуток буде обчислюватись, виходячи з фінансового результату (за НП(С)БО чи МСФЗ), відкоригованого на податкові різниці. При цьому, податкові різниці визначатимуть ті платники податку на прибуток, які мають дохід понад 20 млн грн на рік. Решта платників визначатимуть прибуток до оподаткування без таких коригувань. Базова (основна) ставка податку становить 18 відсотків.

Відповідно до змін в 2015 році фінансовий результат до оподаткування збільшується:

- на суму перевищення звичайних цін над договірною (контрактною) вартістю реалізованих товарів (робіт, послуг);

- на суму перевищення договірної (контрактної) вартості придбаних товарів (робіт, послуг) над звичайною ціною;

- на суму втрат від інвестицій в асоційовані, дочірні та спільні підприємства;

- на суму відсотків та дооцінки, врахованих у фінансовому результаті до оподаткування на інструменти власного капіталу, перекласифіковані у фінансові зобов'язання відповідно до ПСБО або МСФЗ.

Також відповідно до змін фінансовий результат до оподаткування зменшується:

- на суму від'ємного значення минулих періодів;

- на суму нарахованих доходів від участі в капіталі та дивідендів, які підлягають виплаті на його користь від інших платників цього податку;

- на суму уцінки, врахованої у фінансовому результаті до оподаткування на інструменти власного капіталу, перекласифіковані у фінансові зобов’язання відповідно до ПСБО або МСФЗ [10].

Не будуть платниками податку на прибуток бюджетні установи і громадські об’єднання, політичні партії, релігійні, благодійні організації, пенсійні фонди, метою яких не може бути одержання і розподіл прибутку серед засновників, членів органів управління, інших пов'язаних з ними осіб, а також серед працівників таких організацій. Реєстр таких організацій буде вести ДФСУ, і лише при внесенні їх в такий реєстр, вони не вважатимуться платниками податку на прибуток.

Відповідно до Закону №71-VIII у січні - грудні 2015 року та січні - травні 2016 року платники податку зобов’язані сплачувати щомісячні авансові внески з податку на прибуток підприємств відповідно до вимог Податкового кодексу України, що діяли до 1 січня 2015 року, тобто ті, у яких дохід за 2014 рік дорівнює або перевищує 10 млн грн. Отже, авансові внески за результатами декларування будуть сплачуватись не 12 податкових періодів як раніше.

З червня 2016 року щомісячні авансові внески з податку на прибуток потрібно платити платникам цього податку, якщо річний дохід від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухгалтерського обліку, за останній річний звітний (податковий) період дорівнює або перевищує 20 млн грн крім новостворених, виробників сільськогосподарської продукції, інститутів спільного інвестування, неприбуткових установ (організацій). Дванадцятимісячний період починатиметься з червня і триватиме по травень наступного року.

У статті 139 розділу ІІІ Податкового кодексу наведені правила збільшення і зменшення фінансового результату, отриманого за даними бухгалтерського

обліку, у зв’язку зі створенням і використанням протягом звітного періоду резервів та забезпечень майбутніх витрат.

Податковий облік у сучасному його вигляді призвів до ускладнення обліку на підприємствах. Поява додаткових облікових процедур потребує від платника податків збільшення штату працівників, витрат на оплату праці, на аудит і консультації, на програмні продукти та їх доробку.

Формування оптимальної моделі співіснування і взаємодії систем бухгалтерського обліку і оподаткування не є можливе без подальшого реформування останньої. Однією з головних проблем податкового є його відокремленість від інших гілок права. Відсутність серйозного юридичного опрацювання податкових норм призводить до того, що сучасне податкове законодавство є однією з найзаплутаніших галузей права.

Основними напрямками удосконалення механізму формування прибутковості підприємства є, по-перше, удосконалення П(С)БО з урахуванням положень МСФЗ, по-друге, внесення змін у податкове законодавство з метою гармонізації його з П(С)БО. Це дозволить створити оптимальну систему взаємодії фінансового обліку і оподаткування, основою якої буде коригування даних бухгалтерського обліку для цілей оподаткування прибутку. При цьому, в рамках такої системи можна формувати податкові регістри, в яких будуть відображатись тільки відхилення прибутку для цілей оподаткування від прибутку.

Отже, необхідною умовою вдосконалення механізму формування прибутку підприємства є розрахунок потреби прибутку. Економічне обґрунтування останнього проводиться на основі детального планування окремих напрямків використання коштів для досягнення стратегічних цілей діяльності підприємства, а також він повинен бути підкріплений реальними можливостями підприємства щодо отримання необхідної суми прибутку [11].

1.2. Поняття рентабельності підприємства

Головною метою діяльності підприємства є отримання прибутку і також дуже важливим є забезпечення високого показника рентабельності господарської діяльності підприємства.

Прибуток є провідною метою діяльності комерційного підприємства. Він показує ефективність діяльності підприємства. Варто звернути увагу, що прибуток є абсолютною величиною, яка вимірюється в грошових одиницях, тоді як рентабельність є відносним показником, що відображає ступінь прибутковості підприємства. Отже, рентабельність визначає, як економічну категорію, так і інструмент чистого доходу суспільства. Рентабельність - це відносний показник прибутковості, що характеризує ефективність господарської та фінансової діяльності підприємства.

Саме поняття «рентабельність» як і підприємства, держави та інше, має різні значення, але в усіх значеннях це вигода [12].

Якщо клієнти, купуючи товари або послуги саме у даного підприємства, залишаються задоволеними якістю та обслуговуванням, це свідчить про його рентабельність. Відповідно до цього, підприємство отримує прибуток, що у свою чергу забезпечує державі можливість вирішувати економічні питання за рахунок сплачених податків.

Оцінити прибутковість підприємства виключно за його прибутком виявляється складною задачею, оскільки цей показник не враховує масштаби діяльності підприємства. Тому для аналізу прибутковості використовується відносний показник рентабельності, який дає змогу отримати більш об'єктивну оцінку.

Показники рентабельності можна поєднати у такі групи:

1. Ті, що характеризують складові рентабельності капіталу;
2. Ті, що характеризують складові рентабельності активів;
3. Ті, що характеризують інвестиції та рентабельності витрат;
4. Ті, що характеризують рентабельність реалізації [13].

Всі ці показники можуть обчислюватися з використанням: прибутку від операційної діяльності, чистого прибутку, прибутку до оподаткування та валового прибутку.

Виділяють такі основні показники рентабельності:

1. Показники рентабельності капіталу, що включають в себе: рентабельність сукупного капіталу та рентабельність власного капіталу.

2. Показники рентабельності активів, що включають в себе: рентабельність активів, необоротних активів, основних засобів, оборотних активів.

3. Показники рентабельності реалізації, що включають в себе: рівень валового прибутку, операційного прибутку та рівень чистого прибутку.

4. Витратні показники рентабельності, що включають в себе: рентабельність операційних витрат, витрати звичайної діяльності [14].

Отже, виходячи з цього, можна зазначити, що показниками рентабельності є відносні характеристики фінансових результатів підприємства і ефективності його діяльності. Вони вимірюють прибутковість підприємства з різних позицій і систематизуються відповідно до інтересів учасників економічного процесу.

На практиці рівень рентабельності господарської діяльності торгових підприємств зазвичай визначається відношенням прибутку до роздрібного товарообороту. Він показує, скільки відсотків становить прибуток у товарообігу. Цей рівень рентабельності слід розраховувати не по всьому балансу прибутку, а тільки по прибутку від реалізації товарів, бо фінансові результати від продажу основних засобів та інших активів, а також позареалізаційні доходи, витрати і втрати не перебувають у прямій залежності від зміни обсягу товарообігу . Цей показник називається рівнем рентабельності продажів і вважається одним з основних показників оцінки ефективності функціонування торговельних підприємств. Він знаходиться в прямій залежності від зміни рівня валового доходу і у зворотній від зростання або зниження рівнів витрат обігу та податків, що стягуються внаслідок реалізованих торговельних надбавок [15].

Вважається, що мінімальний рівень рентабельності продажів в роздрібній торгівлі в умовах формування і розвитку ринкового механізму повинен становити не менше 4-6% до обороту.

Рівень рентабельності продажів варіюється залежно від товарних груп та окремих товарів. Перетворення структури роздрібного товарообігу має прямий вплив на рівень рентабельності продажів у торговому підприємстві. Це може призвести як до підвищення, так і до зниження рентабельності. Вплив зміни структури товарообігу на рівень рентабельності продажів проявляється через рівень валового доходу та рівень витрат обігу.

Рівень рентабельності, обчислений відношенням прибутку до товарообігу, має істотний недолік: він не враховує, за яких господарських ресурсів (активів), власному і позиковому капіталові досягнутий кінцевий фінансовий результат і як ефективно вони використовуються. У зв'язку з цим економісти пропонують визначати рентабельність господарських ресурсів як відношення річної суми прибутку до середньорічної вартості довгострокових, нематеріальних і поточних (оборотних) активів. Він показує, скільки відсотків займає прибуток в активах підприємства або скільки копійок прибутку отримано з кожної гривні сукупного (загального) капіталу. У закордонній практиці його називають рівнем рентабельності сукупного капіталу (всіх активів). При обчисленні рентабельності сукупного капіталу в розрахунок слід включати всі виробничі основні фонди (власні, орендовані та безоплатно надані), інші довгострокові, нематеріальні активи і всі оборотні кошти. Фактичну середньорічну вартість довгострокових, нематеріальних і оборотних активів розраховують за даними бухгалтерських балансів [16].

Показник рентабельності сукупного капіталу знаходиться в прямо пропорційній залежності від динаміки прибутку та в обернено пропорційній залежності від динаміки залишків довгострокових, нематеріальних та оборотних активів. Визначити вплив зазначених факторів на рентабельність сукупного капіталу можливо за допомогою методу ланцюгових підстановок. Для цього спершу розраховується умовний показник рентабельності сукупного капіталу

для запланованої величини прибутку та реальних середньорічних залишків довгострокових, нематеріальних та оборотних активів. Далі від умовної рентабельності сукупного капіталу вираховується планова рентабельність сукупного капіталу, і в підсумку встановлюється вплив зміни залишків економічних ресурсів на її величину. Віднявши умовну рентабельність сукупного капіталу від фактичної рентабельності сукупного капіталу, можна отримати вплив зміни суми прибутку на рентабельність сукупного капіталу. Таким чином, спираючись на це, можна зробити висновок, що головними задачами аналізу рентабельності є:

- Оцінка ефективності діяльності підприємства на сьогодні;

- Оцінити зміни рентабельності упродовж певного часу;

- Виявити які чинники вплинули на зміну рентабельності [17].

Кожне підприємство має за ціль підвищити показники рентабельності. Але щоб прийти до цього, треба підвищувати рівень якості продукції: зменшувати собівартість та збитки матеріальних та трудових ресурсів та інше.

Таким чином, показники рентабельності вказують на реальну величину прибутку у порівнянні з сумою витрат, капіталу та ресурсів, які сюди були вкладені. Аналіз рентабельності дає можливість:

- зрозуміти ефективність вкладення грошових ресурсів в підприємство та наскільки раціонально вони використовуються;

- підприємствам виробляти продукцію високої рентабельності, яка буде користуватись найвищим споживчим попитом та задовольняти їх потреби;

- в умовах ринкової економіки підвищити конкурентоспроможність [18].

1.3. Характеристика факторного аналізу прибутку підприємства та його рентабельності

У процесі аналізу прибутку підприємства рекомендовано застосовувати загальнонаукові методи та прийоми: методи індукції, дедукції теорії економічного аналізу – при дослідженні теоретичних питань прибутку, його

обліку в історичному аспекті; спостереження, порівняння і узагальнення даних – для визначення техніко-економічного і фінансового стану підприємства; для дослідження організації обліку, аудиту і аналізу фінансових результатів (прибутку) діяльності підприємств; методи статистики (факторного аналізу) – для дослідження впливу факторів на показники прибутку і рентабельності підприємства; абстрактно-логічний метод і метод причинно-наслідкового зв'язку, метод аналогії, діалектичний метод, системний підхід – для удосконалення методики бухгалтерського обліку та аудиту прибутку підприємств; імітаційне моделювання та інформаційні технології, графічні методи - для логічного узагальнення і порівняння та інші.

Аналізуючи показник прибутку, доцільно виділити такі етапи дослідження:

- оцінка динаміки та виконання плану прибутку;
- порівняння аналізу прибутку цього підприємства з середньогалузевими значеннями;
- факторний аналіз прибутку;
- аналіз розподілу і використання чистого прибутку.

Факторний аналіз чистого прибутку підприємства дозволяє поглибити результати отримані у межах загального аналізу.

Факторний аналіз є інструментом, спрямованим на кількісну оцінку впливу різних факторів на зміну чистого прибутку підприємства. Його основна мета - виявити і виміряти вплив кожного чинника на зміну результативного показника підприємства протягом звітного періоду. Факторний аналіз базується на методичному підході, відомому як елімінування. Цей підхід дозволяє виділити вплив кожного окремого фактора шляхом виключення впливу інших факторів. Таким чином, застосування факторного аналізу дозволяє визначити, які фактори мають найбільший вплив на зміну чистого прибутку підприємства та усвідомити їхню значимість у звітному періоді [19].

На формування прибутку підприємства впливає дуже багато факторів, основними з яких є:

1) виручка від реалізації,

2) собівартість реалізованої продукції,

3) адміністративні витрати,

4) витрати на збут,

5) інші операційні доходи,

6) інші операційні витрати,

7) фінансові доходи,

8) фінансові витрати,

9) податок на прибуток від звичайної діяльності [20].

При здійсненні факторного аналізу фінансових результатів діяльності підприємства доцільним є розрахунок впливу цих факторних показників на прибуток (результативний показник) за допомогою адитивної моделі:

$$П = В - С + ІОД - АВ - ВЗ - ІОВ - ФД - ФВ - ПНП \qquad (1.1)$$

де: П – прибуток підприємства;

В – виручка від реалізації, тис.грн;

С - собівартість реалізованої продукції, тис.грн;

АВ - адміністративні витрати, тис.грн;

ВЗ - витрати на збут, тис.грн;

ІОД – інші операційні доходи, тис.грн;

ІОВ - інші операційні витрати, тис.грн;

ФД - фінансові доходи, тис.грн;

ФВ - фінансові витрати, тис.грн;

ПНП - податок на прибуток від звичайної діяльності, тис.грн.

Розглянемо більш детально визначення основних факторів, які впливають на формування прибутку підприємства:

1. Загальна зміна виручки від реалізації розраховується за формулою (1.2):

$$\Delta В_{заг} = В_1 - В_0 \qquad (1.2)$$

де: $\Delta B_{заг}$ – загальна зміна виручки від реалізації продукції;

B_1, B_0 - виручка від реалізації продукції у звітному та попередньому періодах відповідно, тис. грн.

2. Зміна виручки від ціни реалізації знаходимо за формулою (1.3):

$$\Delta B_ц = B_1 - B_1 : I_ц \quad (1.3)$$

де: B_1 - виручка від реалізації продукції у звітному періоді, тис. грн.;

$I_ц$ – індекс цін на продукцію у звітному періоді.

3. Зміна виручки від обсягу реалізованої продукції знаходиться за формулою (1.4):

$$\Delta B_q = B_1 : I_ц - B_0 \quad (1.4)$$

де: B_1, B_0 - виручка від реалізації продукції у звітному та попередньому періодах відповідно, тис. грн.;

$I_ц$ – індекс цін на продукцію у звітному періоді.

Аналогічно розраховується вплив факторів на зміну собівартості реалізованої продукції (1.5):

$$\Delta C_{заг} = C_1 - C_0 \quad (1.5)$$

де: C_1, C_0 – собівартість продукції у звітному та попередньому періодах відповідно, тис. грн.;

Вплив загальної зміни цін на собівартість одиниці продукції розраховується за формулою (1.6):

$$\Delta C_ц = C_1 - C_1 : I_ц \quad (1.6)$$

де: C_1 - собівартість продукції у звітному періоді, тис. грн.;

$I_ц$ – індекс цін на продукцію у звітному періоді.

Зміна собівартості від обсягу реалізованої продукції знаходиться за формулою (1.7):

$$\Delta C_q = C_1 : I_ц - C_0 \quad (1.7)$$

де: C_1, C_0 – собівартість продукції у звітному та попередньому періодах відповідно, тис. грн.;

$I_ц$ – індекс цін на продукцію у звітному періоді.

Вплив зміни цін на розмір чистого прибутку можна визначити наступним чином (1.8):

$$\Delta П_ц = \Delta B_ц - \Delta C_ц \quad (1.8)$$

де: $\Delta B_ц$ - зміна виручки від зміни ціни реалізації, тис. грн.;

$\Delta C_ц$ – зміна собівартості від зміни ціни реалізації, тис. грн.

Вплив зміни обсягу випуску продукції на розмір чистого прибутку можна визначити наступним чином (1.9):

$$\Delta П_q = \Delta B_q - \Delta C_q \quad (1.9)$$

де: $\Delta B_ц$ - зміна виручки від зміни обсягу випуску продукції, тис. грн.;

$\Delta C_ц$ – зміна собівартості від зміни обсягу випуску продукції, тис. грн.

Вплив зміни розмірів адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат (1.10):

$$\Delta П_в = -[(АВ_1 + ВЗ_1 + ІОВ_1) - (АВ_0 + ВЗ_0 + ІОВ_0)] \quad (1.10)$$

де: $\Delta П_в$ – зміна чистого прибутку за рахунок зміни величини вказаних витрат, тис.грн;

$АВ_1$, $АВ_0$ - адміністративні витрати у звітному та попередньому періодах відповідно, тис.грн;

$ВЗ_1$, $ВЗ_0$ - витрати на збут у звітному та попередньому періодах відповідно, тис.грн;

$ІОВ_1$, $ІОВ_0$ - інші операційні витрати у звітному та попередньому періодах відповідно, тис.грн.

Вплив зміни величини інших операційних доходів на формування чистого прибутку (1.11):

$$\Delta П_{ІОД} = ІОД_1 - ІОД_0 \quad (1.11)$$

де: $ІОД_1$, $ІОД_0$ - інші операційні доходи у звітному та попередньому періодах відповідно, тис.грн.

Зміна чистого прибутку за рахунок зміни фінансових доходів визначається за формулою (1.12):

$$\Delta П_{ФД} = ФД_1 - ФД_0 \quad (1.12)$$

де: $\Delta П_{ФД}$ - зміна чистого прибутку за рахунок зміни суми фінансових доходів, тис.грн;

$ФД_1$, $ФД_0$ - фінансові доходи у звітному та попередньому періодах відповідно, тис. грн.

Вплив зміни величини фінансових витрат розраховується за формулою (1.13):

$$\Delta П_{ФВ} = -(ФВ_1 - ФВ_0) \quad (1.13)$$

де: $\Delta П_{ФВ}$ – зміна чистого прибутку за рахунок зміни фінансових витрат, тис.грн;

$ФВ_1$, $ФВ_0$ – фінансові витрати у звітному та попередньому періодах відповідно, тис.грн.

Вплив зміни величини інших доходів розраховуємо за формулою (1.14):

$$\Delta П_{ІД} = ІД_1 - ІД_0 \quad (1.14)$$

де: $\Delta П_{ІД}$ - зміна чистого прибутку за рахунок зміни величини інших доходів, тис. грн.;

$ІД_1$, $ІД_0$ – інші доходи у звітному та попередньому періодах відповідно, тис.грн.

Вплив зміни величини інших витрат на формування чистого прибутку підприємства розраховується за формулою (1.15):

$$\Delta П_{ІВ} = -(ІВ_1 - ІВ_0) \quad (1.15)$$

де: $\Delta П_{ІВ}$ - зміна чистого прибутку за рахунок зміни величини інших витрат, тис. грн.;

$ІВ_1$, $ІВ_0$ - інші витрати у звітному та попередньому періодах відповідно, тис.грн.

Вплив величини витрат з податку на прибуток розраховуємо за допомогою формули 1.16.

$$\Delta П_{ПНП} = -(ПНП_1 - ПНП_0) \quad (1.16)$$

де: $\Delta П_{ПНП}$ - зміна чистого прибутку за рахунок зміни величини витрат з податку на прибуток;

$ПНП_1$, $ПНП_0$ - витрати з податку на прибуток у звітному та попередньому періодах відповідно, тис. грн [21].

Отже, факторний аналіз дає більш глибоку характеристику змін тих чи інших факторів, які впливають на формування чистого прибутку підприємства. Аналіз допомагає виявити сильні та слабкі сторони підприємства, з'ясувати, які фактори мають найбільший вплив на прибутковість, і розробити ефективну стратегію для подальшого розвитку і зростання. Враховуючи результати факторного аналізу, підприємство може прийняти обґрунтовані рішення щодо вжиття заходів у наступних роках з метою поліпшення діяльності підприємства [22].

Висновки до розділу 1

Прибуток - це важливий узагальнюючий показник оцінки ефективності функціонування кожного суб'єкта господарювання, оскільки в прибутку акумулюються резерви всіх сторін діяльності підприємства: виробництво і реалізація; якість і асортимент; ефективність використання виробничих ресурсів; собівартість продукції.

Прибуток характеризує ефективність господарювання за всіма напрямками його діяльності: виробничої, збутової, постачальницької, інвестиційної, фінансової. Прибуток становить основу економічного розвитку підприємства і зміцнює його фінансовий стан та фінансові відносини з партнерами.

Формування прибутку підприємства залежить від багатьох факторів, таких як виручка від реалізації, собівартість продукції, адміністративні та збутові витрати, інші операційні доходи та витрати, фінансові доходи та витрати, а також податок на прибуток.

Аналізуючи показник прибутку, доцільно виділити такі етапи дослідження: оцінка динаміки та виконання плану прибутку; порівняння аналізу прибутку цього підприємства з середньогалузевими значеннями; факторний аналіз прибутку; аналіз розподілу і використання чистого прибутку.

Факторний аналіз чистого прибутку підприємства дозволяє поглибити результати отримані у межах загального аналізу.

Факторний аналіз спрямований на кількісну оцінку впливу різноманітних чинників на зміну чистого прибутку підприємства. В основі факторного аналізу лежить використання методичного прийому елімінування, який дозволяє відокремити вплив кожного чинника на зміну результативного показника, що відбулася в звітному періоді.

Факторний аналіз дає більш глибоку характеристику змін тих чи інших факторів, які впливають на формування чистого прибутку підприємства. За допомогою факторного аналізу можна оцінити позитивний чи негативний вплив певних показників та розробити ефективну стратегію для подальшого розвитку і зростання.

РОЗДІЛ 2
АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ВФ УКРАЇНА»

2.1. Характеристика економічної та фінансової діяльності ПрАТ «ВФ Україна»

Приватне акціонерне товариство «ВФ Україна» (далі - «ПрАТ «ВФ Україна» або «Компанія») є компанією, створеною відповідно до законодавства України, яка зареєстрована за адресою: вул. Лейпцизька 15, Київ, 01601 Україна. ПрАТ «ВФ Україна» є материнською компанією, яка здійснює контроль над наступними дочірніми компаніями (далі разом - «Група»): ТОВ «ВФ Ритейл» (компанія з роздрібних продажів телефонів і смартфонів), ТОВ «ІТСФ» (розробник програмного забезпечення, провайдер послуг підтримки та інтеграції), PLC «VFU Funding» (структуроване підприємство, створене для випуску Єврооблігацій), ПрАТ «Фарлеп-Інвест» (компанія, яка надає послуги фіксованого доступу до мережі Інтернет і послуги фіксованого телефонного зв’язку) та ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси» (компанія, яка провадить діяльність у сфері телекомунікацій).

На кінець 2022 року кількість штатних працівників Групи становила близько 4 000 осіб (у 2021 році – 4 100 осіб). Група надає широкий спектр телекомунікаційних послуг, у тому числі послуги голосової передачі та передачі даних, доступу до Інтернету, різноманітні додаткові послуги за допомогою бездротового та фіксованого зв'язку, платного телебачення, а також продаж обладнання та аксесуарів. Група провадить свою операційну діяльність в Україні. 15 жовтня 2015 року ПрАТ «ВФ Україна» підписало стратегічну угоду з компанією Vodafone Sales and Services Limited (далі - “Vodafone”) про співпрацю та використання бренду Vodafone в Україні. Крім того, 3 березня 2020 року Компанія поновила угоду про використання бренду на період 2020-2025 років із правом за договором подовжити стратегічну угоду ще на рік після дати

закінчення 2025 року. За новою подовженою партнерською угодою Група планує працювати разом над тиражуванням цифрових послуг і продуктів 5G та IoT (Інтернету речей) в Україні, отримувати доступ до послуг централізованих закупівель Vodafone та впроваджувати світову передову практику функціонування її IT-мережі.

3 грудня 2019 року компанію Preludium B.V., у тому числі її контрольний пакет у Групі, було продано ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс», бенефіціарним власником якого є пан Насіб Хасанов (Азербайджан). 24 грудня 2020 року компанія Preludium B.V. та ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс» підписали протокол передачі акцій, і 28 грудня компанія Preludium B.V. передала свої акції. Відтоді ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс» належить 99% акцій Компанії. «ПТТ Телеком Київ» володіє 1% акцій (Примітка 21). Після цих змін бенефіціарним власником Компанії залишається та сама особа. 6 лютого 2020 року Група залучила фінансування за рахунок випуску п'ятирічних Єврооблігацій (далі - “Облігації”) на суму 500 мільйонів доларів США (12 259 мільйонів гривень станом на дату випуску). Надходження від Облігацій, випущених PLC «VFU Funding», були надані Компанії у формі внутрішньогрупового кредиту, яка надалі використала кошти для рефінансування проміжної позики у сумі 464 мільйони доларів США, отриманої ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс», з метою придбання компанії Preludium B.V. у Групи «МТС». 10 лютого 2020 року Група надала безпроцентну фінансову допомогу ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс» у сумі 11 569 мільйонів гривень (Примітка 17). Кредит підлягає поверненню протягом 10 днів після отримання письмової вимоги Групи. Планом корпоративної реорганізації передбачено злиття шляхом приєднання (далі - «Злиття») ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс» до Компанії [11].

Спочатку планувалося, що Злиття буде завершено до кінця 2021 року, виходячи з детального плану та очікувань керівництва щодо його реалізації. Тому фінансова допомога, надана материнській компанії, була представлена у складі оборотних активів у консолідованому звіті про фінансовий стан після її

початкового визнання. Однак внаслідок карантину та інших операційний питань строки процесу Злиття було подовжено до кінця 2022 року, а пізніше через війну очікуваний строк злиття продовжився до кінця 2023 року та проходить згідно з планом. Після завершення Злиття Компанія буде повним правонаступником усіх активів, прав і зобов'язань. Злиття відповідає ознакам реорганізації капіталу компаній під спільним контролем і, як очікується, буде обліковане перспективно відповідно до методу балансової вартості у фінансовій звітності компанії-попередника, починаючи з дати Злиття. З огляду на відсутність у МСФЗ приписів щодо обліку реорганізацій капіталу, вибір підходу до обліку таких операцій є питанням, яке потребує суттєвих суджень. Активи і зобов’язання ПрАТ «ВФ Україна» та ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс» будуть об’єднані за їх балансовою вартістю в окремих звітностях.

Залишки за внутрішньогруповими операціями, включаючи безпроцентну фінансову допомогу у сумі 11 569 мільйонів гривень, будуть виключені, а будь-яку різницю між вартістю акцій ПрАТ «ВФ Україна», що будуть емітовані компанії Telco Investments B.V., яка стане безпосередньою материнською компанією після Злиття, та балансовою вартістю чистих активів ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс» буде обліковано у складі нерозподіленого прибутку. Це призведе до суттєвого зменшення власного капіталу Компанії після Злиття [23].

Результати ТОВ «Телко Солюшнз енд Інвестментс» будуть включені до фінансової звітності ПрАТ «ВФ Україна» з дати реорганізації капіталу. 8 вересня 2021 року Компанія завершила придбання 99,99% акцій ПрАТ «Фарлеп-Інвест», яке працює під брендом Vega, а також 95% статутного капіталу ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси», при цьому 5% статутного капіталу ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси» знаходилися у володінні ПрАТ «Фарлеп-Інвест». ПрАТ «Фарлеп-Інвест» надає послуги фіксованого доступу до мережі Інтернет і послуги фіксованого телефонного зв'язку. ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси» надає послуги фіксованого доступу до Інтернету. ПрАТ «Фарлеп-Інвест» і ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси»

володіють радіочастотним ресурсом у діапазоні 2,3 ГГц (15 МГц у 6 регіонах), а також у діапазонах 2,5-2,7 ГГц, 5 ГГц і 14-15 ГГц [13].

Група продовжує здійснювати ті ж види господарської діяльності, які здійснювали ПрАТ «ФарлепІнвест» і ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси» до придбання. Метою придбання цих компаній для Групи є подальший розвиток бізнесу в сфері телекомунікацій, зокрема, послуг фіксованого зв'язку.

Vodafone Україна здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України щодо акціонерних товариств та керується принципами корпоративного управління, затвердженими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) та кращими світовими практиками. Vodafone Україна входить до групи компаній Neqsol Holding (Азербайджан), кінцевим бенефіціарним власником якої є Насіб Хасанов. Функцію контролю фінансовогосподарської діяльності Компанії виконує Ревізійна комісія. Крім того в Компанії функціонує Аудиторський комітет, який створений відповідно до законодавства України, і здійснює контроль за повнотою та достовірністю фінансової звітності Компанії, ефективністю системи внутрішнього контролю та управління ризиками, дотриманням Компанією вимог законодавства та нормативних актів, а також вибором незалежного зовнішнього аудитора і оцінкою його роботи. Підконтрольними Vodafone Україна компаніями є ТОВ «ВФ Ритейл» та ТОВ «ІТСФ».

Згідно з Статутом в структуру їх корпоративного управління входять: Загальні збори учасників, Наглядова рада та директор.

В ТОВ «ВФ Ритейл» функцію контролю фінансово-господарської діяльності виконує Ревізійна комісія, а також на постійній основі працює консультативний колегіальний орган з питань управління товариством - Комітет ТОВ «ВФ Ритейл», який підпорядковується директору.

Загальні збори акціонерів є вищим органом Vodafone Україна.

Наглядова рада Vodafone Україна виконує важливу роль у захисті прав акціонерів і забезпеченні ефективного управління компанією. Вона контролює та регулює діяльність виконавчого органу, а саме Генерального директора,

здійснюючи управління в межах своєї компетенції. У кінці 2020 року було створено Комітет з питань призначень, який діє як колегіальний дорадчий орган при Наглядовій раді.

Генеральний директор, який обирається Наглядовою радою, виступає як одноособовий орган управління Vodafone Україна. Підтримуючи його роботу, діє Управляючий комітет - консультативний колегіальний орган, відповідальний за підготовку проектів рішень, бюджетів, фінансової інформації та інших матеріалів для Генерального директора. Організаційну структуру ПрАТ «ВФ Україна» наведено на рис. 2.1 [24].

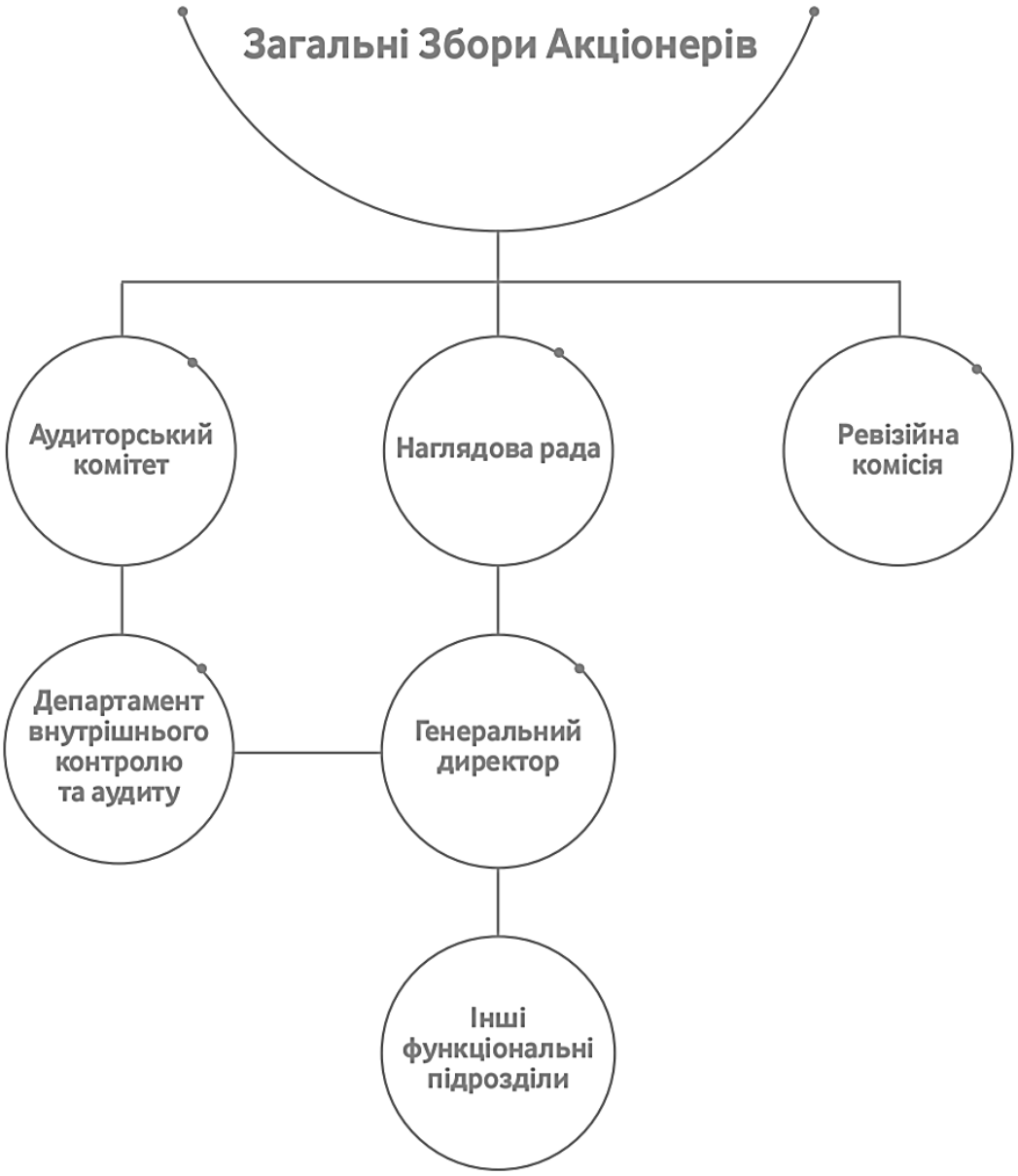

Рис. 2.1. Організаційна структура ПрАТ «ВФ Україна» [15]

2.2. Аналіз фінансового стану ПрАТ «ВФ Україна»

Оцінка фінансового стану є ключовим фактором успішного управління підприємством. Незалежно від галузі господарювання, результати діяльності в суттєвій мірі залежать від наявності, складу та ефективного використання фінансових ресурсів.

У сучасних умовах необхідно розсудливо розподіляти ці ресурси, контролювати їх рух та здійснювати оптимальні інвестиції з метою збільшення прибутковості. Оцінка фінансового стану дозволяє зробити висновки щодо раціональності руху грошових коштів, платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості та ефективного використання фінансових ресурсів. Цей всебічний аналіз є невід'ємною складовою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у фінансовій сфері підприємств. Тому, у сучасних умовах господарювання, швидкої зміни умов зовнішнього середовища, високого рівня конкуренції, швидкого розвитку інновацій, необхідною умовою для ефективного функціонування підприємств та забезпечення їх стійкого розвитку є постійний якісний моніторинг характеристики фінансового стану [25].

Одним із найважливіших елементів для стійкого функціонування та розвитку підприємства є його фінансова складова. Фактичний фінансовий стан є основою для управління підприємством. Основною метою функціонування будь-якого підприємства є досягнення позитивного фінансового результату. Це досягається шляхом раціонального формування та ефективного використання капіталу підприємства. Об'єктивна, своєчасна та всебічна оцінка поточного та очікуваного фінансового стану дозволяє підготувати та прийняти ефективні управлінські рішення щодо стратегії діяльності підприємства, розподілу грошових потоків згідно з планами, оцінці фінансових потреб, визначенні необхідності залучення додаткових фінансових ресурсів та шляхів їх отримання. [26].

Як зазначає Чубар І. «основною метою проведення оцінки фінансового стану є підвищення ефективності функціонування й пошук резервів такого

підвищення, здобуття певної кількості ключових параметрів, які дають об’єктивну й точну картину фінансового стану підприємства, його прибутків та збитків, змін у структурі активів і пасивів, у розрахунках із дебіторами та кредиторами».

Узагальнення завдань оцінки фінансового стану підприємства наведено Насібовою О. В.: «серед основних завдань аналізу фінансового стану можна виділити:

– загальну оцінку фінансового стану (фінансова стійкість, платоспроможність, ліквідність, рентабельність, оцінка конкурентоспроможності);

– дослідження змін у структурі капіталу, аналіз головних чинників, що призвели до змін у фінансовому стані;

– прогнозування основних тенденцій розвитку діяльності підприємства».

Для здійснення всебічної оцінки фінансово стану використано фінансову звітність ПрАТ «ВФ Україна», за допомогою якої можна проаналізувати майновий стан, рівень ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, визначити показники, що характеризують ефективність діяльності підприємства [27].

«ПрАТ «ВФ Україна» – одне з найбільших світових телекомунікаційних компаній, що надає широкий спектр послуг, включаючи мобільний зв'язок, передачу даних, обмін повідомленнями, фіксований інтернет і кабельне телебачення. Оператор працює у 25 країнах, має партнерські угоди з операторами 44 країн та надає послуги фіксованого широкосмугового доступу в інтернет на 19 ринках. Станом на 31 грудня 2020 року Vodafone надає послуги 700 мільйонам абонентів мобільного зв'язку і 21 мільйонам користувачів фіксованого інтернету».

Щоб дізнатися, чи раціонально «ВФ Україна» організувало свою фінансову діяльність, як компанія може поліпшити керування фінансовими ресурсами, як ефективно розподілити матеріальні та фінансові ресурси, було

проаналізовано структуру балансу ПрАТ «ВФ Україна», тобто активи та джерела їх формування, та виокремлено основні тенденції динаміки головних статей цього балансу [28].

У першу чергу було проведено горизонтальний аналіз активів підприємства як матеріальної бази для проведення господарських операцій та міри забезпеченості оптимальними умовами для проведення ефективної фінансової діяльності на основі балансу підприємства (додаток А) (табл. 2.1).

Табл. 2.1 – Активи ПрАТ «ВФ Україна» та їх горизонтальний аналіз

Статті балансу	Роки			Абсолютне відхилення			Темп приросту
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2022-2020	
1	2	3	4	5	6	7	8
Активи							
І. Необоротні активи - всього, в тому числі:							
Нематеріальні активи	8 090	6 717	6 129	-1 373	-588	-1 961	75,76%
Основні засоби	12 209	9 725	9 744	-2 484	19	-2 465	79,81%
Активи з прав користування		3687	3305	3 687	-382	3 305	100,00%
Відстрочені податкові активи	340	177	142	-163	-35	-198	41,76%
Витрати на укладання договорів		220	210	220	-10	210	100,00%
Інші необоротні фінансові активи	246	3	40	-243	37	-206	16,26%
Усього за розділом І	21 460	20 529	19 570	-931	-959	-1 890	91,19%
ІІ. Оборотні активи – всього, в тому числі:							
Запаси	29	164	153	135	-11	124	527,59%
Виробничі запаси	24	0	0	-24	0	-24	-100,00%
Товари	4	0	0	-4	0	-4	-100,00%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	677	12 434	13 865	11 757	1 431	13 188	2048,01%
Дебіторська заборгованість за рахунками	252	0	0	-252	0	-252	0,00%
Інша поточна дебіторська заборгованість	32	0	0	-32	0	-32	0,00%

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8
Гроші та їх еквіваленти	2 670	2 717	5 082	47	2 365	2 412	190,34%
Рахунки в банках	2 630	0	0	-2 630	0	-2 630	-100,00%
Інші оборотні активи	125	149	118	24	-31	-7	94,40%
Усього за розділом II	15 915	21 145	15 975	5 230	-5 170	60	100,38%
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття							
Баланс	37 376	36504	40 715	-872	4 211	3 339	108,93%

За даними табл. 2.1 необоротні активи у 2022 році знизились на 1890 млн грн порівняно з 2020 роком, що відбулось переважно через зниження нематеріальних активів на 1961 млн грн, або на 24,24%, та основних засобів – на 2465 млн грн, або на 20,19%. Також знизились майже у два рази відстрочені податкові активи, а саме – на 198 млн грн, або на 58,24%, та відбулось зниження інших необоротних фінансових активів на 206 млн грн, або на 83,74%.

Збільшення у 2022 році відбулось у активів з прав користування, які зросли на 3305 млн грн, або на 100%, оскільки у 2020 році вони становили 0 грн. Також зросли витрати на укладання договорів у 2022 році на 210 млн грн, або на 100%, так як у 2020 році витрат на укладання договорів у підприємства не було. Збільшення оборотних активів підприємства у 2022 році було не значним. Приріст становив 60 млн грн, або 0,38% порівняно з 2020 роком. Гроші та їх еквіваленти зросли майже у два рази, а саме – на 2412 млн грн, або на 90,34%, що відбулось переважно за рахунок розширення асортимента продукції та послуг компанії, а також підвищення цін у 2022 році.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, у свою чергу, зросла на 13188 млн грн, або на 1948,01%. Абсолютне збільшення дебіторської заборгованості можна розцінювати неоднозначно. З одного боку, таке збільшення може відбуватися через збільшення зобов’язань клієнтів та відсутності розрахунків за споживчими кредитами, а також зменшення платоспроможності клієнтів. З іншого боку, збільшення дебіторської заборгованості може бути пов’язаним зі розширенням господарської діяльності

та збільшенням кількості клієнтів [29].

Зауважувана тенденція може бути викликана впровадженням нової політики кредитування користувачів, що передбачає збільшений період відстрочки платежу. Ці значні зміни можуть свідчити як про успішну розробку компанією ефективної стратегії продажу своїх послуг у кредит, так і про зростання невиплачених зобов'язань з боку клієнтів. Динаміку оборотних та необоротних активів ПрАТ «ВФ Україна» наведено на рис. 2.1.

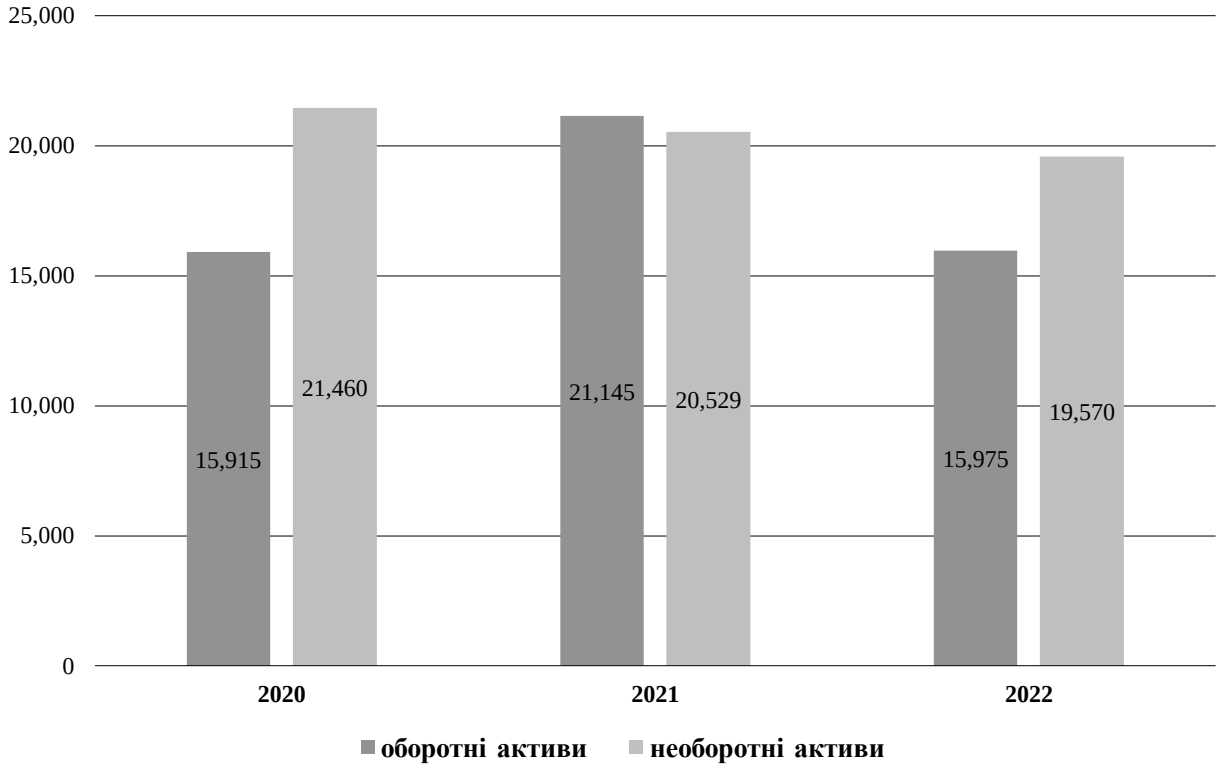

Рис. 2.1 – Динаміка оборотних та необоротних активів ПрАТ «ВФ Україна» за 2020-2022 роки

За даними рис. 2.1 можна підсумувати, що необоротні активи підприємства протягом усього досліджуваного періоду мають тенденцію до зниження, а оборотні активи у 2021 році збільшились, а у 2022 році знову знизились. Таку динаміку оборотних та необоротних активів маємо внаслідок впливу зовнішніх факторів, таких як пандемія Covid-19 у 2020 та 2021 роках та повномасштабне російське вторгнення до України та введення військового стану у 2022 році, що негативно вплинуло на діяльність підприємства.

Перейдемо до горизонтального аналізу пасиву балансу ПрАТ «ВФ Україна» (табл. 2.2).

Табл. 2.2 – Горизонтальний аналіз пасиву балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2020 - 2022 рр. (тис. грн)

Статті балансу	Роки			Абсолютне відхилення			Темп приросту
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2022-2020	
1	2	3	4	5	6	7	8
І. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	7	8	8	1	0	1	114%
Додатковий капітал							
Резервний капітал	1	2	2	1	0	1	200%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	15 405	15 901	17 001	496	1100	1596	110%
Усього за розділом І	15 415	15 913	17 011	498	1098	1596	110%
ІІ. Довгострокові зобов’язання та забезпечення							
Відстрочені податкові зобов'язання	0	27	27	27	0	27	100%
Інші довгострокові зобов’язання	16 470	11 853	14 394	-4617	2541	-2076	87%
Довгострокові забезпечення	504	367	354	-137	-13	-150	70%
Цільове фінансування	3 112	3 289	3 110	177	-179	-2	100%
Усього за розділом ІІ	16 975	15 524	17 900	-1451	2376	925	105%
ІІІ. Поточні зобов’язання та забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1361	1152	1560	-209	408	199	115%
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 241	1 525	1 568	284	43	327	126%
За розрахунками з бюджетом	259	53	19	-206	-34	-240	7%
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1	0	0	-1	0	-1	0%
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	72	0	0	-72	0	-72	0%

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
За одержаними авансами	562	0	0	-562	0	-562	0%
Поточні забезпечення	546	291	391	-255	100	-155	72%
Доходи майбутніх періодів	889	0	0	-889	0	-889	0%
Інші поточні зобов'язання	51	23	24	-28	1	-27	47%
Усього за розділом III	4 985	5 067	5 802	82	735	817	116%
Баланс	37 376	36 504	40 715	-872	4211	3339	109%

Проаналізувавши показники, наведені у табл. 2.2, можна зробити висновок, що зареєстрований (пайовий) капітал у 2020 році становив 7 млн грн, а у 2021 році зріс на 1 млн грн, або на 14% і залишився на такому рівні у 2022 році. Загальний приріст зареєстрованого капіталу за два роки становив 1 млн грн (14%).

Власний капітал підприємства у 2022 році зріс на 1596 млн грн, або на 10%, що відбулось за рахунок зростання нерозподіленого прибутку, який також збільшився на 1596 млн грн, або на 10%.

Довгострокові зобов'язання та забезпечення зросли у 2022 році на 925 млн грн, або на 5% порівняно з 2020 роком. Такий результат маємо, не дивлячись на зменшення інших довгострокових зобов'язань на 2076 млн грн, або на 13% та довгострокових забезпечень – на 150 млн грн, або на 30%. Відстрочених податкових зобов'язань у 2020 році у підприємства не було, проте у 2021 році цей показник становив 27 млн грн і залишився на тому ж рівні у 2022 році. Загальний приріст відстрочених податкових зобов'язань за два роки становив 27 млн грн (100%). Поточні зобов'язання та забезпечення підприємства за два роки зросли на 817 млн грн, або на 16%, що відбулось переважно за рахунок збільшення поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями на 199 млн грн, або на 15% та поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги – на 327 млн (26%) [30].

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування, поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці та з одержаними авансами, а також доходи майбутніх періодів зменшились на 100%

та у 2021 та 2022 роках мали нульове значення, що свідчить про те, що підприємство має високий рівень платоспроможності та вчасно виконує свої зобов'язання з оплати праці, за одержаними авансами та страхування. Зобов'язання за розрахунками з бюджетом також значно знизилась, а саме – на 240 млн грн, або на 93%, що свідчить про те, що підприємство вчасно та в повному обсязі сплачує податки до бюджету. Проте загальна сума пасивів підприємства у 2022 році все ж таки зросла на 3339 млн грн, або на 9% (рис.2.2).

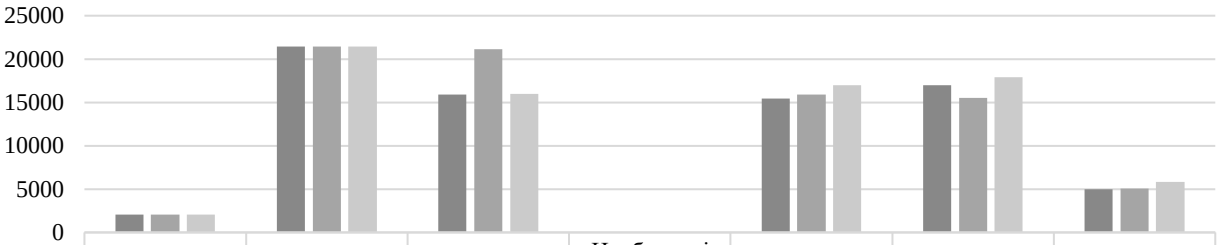

	Стаття	I. Необоротні активи	II. Оборотні активи – всього, в тому числі:	Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	I. Власний капітал	II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення	III. Поточні зобов'язання та забезпечення
2020	2020	21,460	15,915	0	15415	16,975	4,985
2021	2021	21,460	21,145	0	15913	15,524	5,067
2022	2022	21,460	15,975	0	17011	17,900	5,802

Рис. 2.2 – Динаміка основних показників балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2020 – 2022 рр.

За даними рис. 2.2 можемо сказати, що майже всі показники направлення на стабільне зростання (якщо порівнювати лише граничні значення, тобто дані за 2020 та 2022 рр.). Це характеризує підприємство як те, що розвивається, те, що розширює реалізацію своїх продуктів та послуг і як те, що не втрачає свою позицію на ринку, а лише займає там лідерське положення.

Необоротні активи, основні засоби стабільно зростають, незважаючи на, здавалося б, несприятливі зовнішні умови, проте підприємство продовжує розвиватися і спрямоване на пошук нових зв'язків та взаємодію з іншими країнами. Незважаючи на те, що різні статті за розглянутий період, змінювалися по-різному, проте, в кінцевому результаті, ситуація склалася прийнятною для

подальшого розвитку ПрАТ «ВФ Україна». Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття на цьому підприємстві, відсутні [31].

Значне перевищення власного капіталу над поточними зобов'язаннями також є позитивною тенденцією. Зобов'язання та забезпечення ПрАТ «ФВ Україна» протягом усього досліджуваного періоду зростають. Всі розділи пасиву балансу мали більш-менш стабільний ріст за весь період, що відповідає динаміці розділів активу, що і має бути, адже рівняння балансу має вигляд: активи = зобов'язання + капітал (пасиви).

Наступним зробимо вертикальний аналіз активу балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2020 - 2022 рр. (табл. 2.3).

Табл. 2.3 – Вертикальний аналіз активу балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2020 - 2022 рр.

Статті балансу	Питома вага, %			Абсолютний приріст, ч. од.		
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2022-2020
1	2	3	4	5	6	7
I. Необоротні активи - всього, в тому числі:						
Нематеріальні активи	21,64%	18,40%	15,05%	-3,24	-3,35	-6,59
Основні засоби	32,67%	26,64%	23,93%	-6,03	-2,71	-8,74
Активи з прав користування	0,00%	10,10%	8,12%	10,10	-1,98	8,12
Відстрочені податкові активи	0,91%	0,48%	0,35%	-0,43	-0,13	-0,56
Витрати на укладання договорів	0,00%	0,60%	0,52%	0,60	-0,08	0,52
Інші необоротні фінансові активи	0,66%	0,01%	0,10%	-0,65	0,09	-0,56
Усього за розділом I	57,42%	56,24%	48,07%	-1,18	-8,17	-9,35
II. Оборотні активи – всього, в тому числі:						
Запаси	0,08%	0,45%	0,38%	0,37	-0,07	0,30
Виробничі запаси	0,06%	0	0	-0,06	0,00	-0,06
Товари	0,01%	0	0	-0,01	0,00	-0,01
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1,81%	34,06%	34,05%	32,25	-0,01	32,24
Дебіторська заборгованість за рахунками	0,67%	0	0	-0,67	0,00	-0,67

Продовження табл. 2.3

1	2	3	4	5	6	7
Інша поточна дебіторська заборгованість	0,09%	0	0	-0,09	0,00	-0,09
Гроші та їх еквіваленти	7,14%	7,44%	12,48%	0,30	5,04	5,34
Рахунки в банках	7,04%	0	0	-7,04	0,00	-7,04
Інші оборотні активи	0,33%	0,41%	0,29%	0,08	-0,12	-0,04
Усього за розділом II	42,58%	57,93%	39,24%	15,35	-18,69	-3,34
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття						
Баланс	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00	0,00

Як бачимо з табл. 2.3, частка необоротних активів знизилась на 9,35%, що відбулось переважно за рахунок зниження частки основних засобів на 8,73% та нематеріальних активів – на 6,59%.

Також слід зазначити, що незначне зменшення у структурі необоротних активів мали відстрочені податкові активи та інші необоротні фінансові активи, які у 2022 році знизились на 0,56%. Проте протягом досліджуваного періоду відбувся приріст таких статей необоротних активів як активи з прав користування, структурна частка яких зросла у 2022 році на 8,12%, та витрати на укладання договорів, структурна частка яких мала незначне зростання, а саме – 0,52%.

Що стосується оборотних активів, то можна зазначити, що виробничі запаси, товари, дебіторська заборгованість за розрахунками та інша дебіторська заборгованість у 2021 та 2022 роках становила 0%. Тож за результатами дослідження за два роки відбулось зниження структурної частки даних статей.

Також у структурі оборотних активів відбувалося значне зростання частки дебіторської заборгованості, яка за період з 2020 по 2022 роки зросла на 32,24%, що свідчить про зниження платоспроможності клієнтів ПрАТ «ВФ Україна».

Гроші та їх еквіваленти у структурі активів підприємства за два роки зросли на 5,34%, що відбулось внаслідок розширення асортименту послуг та зростання цін та тарифи у 2022 році. Також відбувся незначний приріст запасів підприємства, а саме – 0,3%.

Найбільше зниження у структурі оборотних активів мали рахунки в банках, які у 2022 році знизились на 7,04%, що відбулось внаслідок підвищення поточних витрат підприємства у 2022 році.

Також слід зазначити, що необоротних активів, утримуваних для продажу, у підприємства протягом досліджуваного періоду не було, тож їх структурна частка становила 0% протягом усіх трьох років.

Графік структури оборотних та необоротних активів ПрАТ «ВФ Україна» у 2022 році наведено на рис. 2.3.

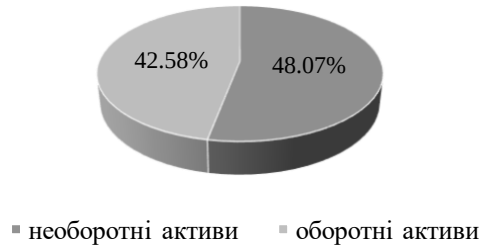

Рис. 2.3 – Структура активів ПрАТ «ВФ Україна» у 2022 році

Перейдемо до вертикального аналізу пасиву балансу підприємства (табл. 2.4).

Табл. 2.4 – Вертикальний аналіз пасиву балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2020 - 2022 рр.

Статті балансу	Питома вага, %			Абсолютний приріст, ч. од.		
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2022-2020
1	2	3	4	5	6	7
Зареєстрований (пайовий) капітал	0,02%	0,02%	0,02%	0,00	0,00	0,00
Додатковий капітал						
Резервний капітал	0,00%	0,01%	0,00%	0,01	-0,01	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	41,22%	43,56%	41,76%	2,34	-1,80	0,54
Усього за розділом I	41,24%	43,59%	41,78%	2,35	-1,81	0,54
II. Довгострокові зобов’язання та забезпечення						
Відстрочені податкові зобов'язання	0,00%	0,07%	0,07%	0,07	0,00	0,07
Інші довгострокові зобов’язання	44,07%	32,47%	35,35%	-11,60	2,88	-8,72
Довгострокові забезпечення	1,35%	1,01%	0,87%	-0,3	-0,14	-0,48

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7
Цільове фінансування	8,33%	9,01%	7,64%	0,68	-1,37	-0,69
Усього за розділом II	45,42%	42,53%	43,96%	-2,89	1,4	-1,46
III. Поточні зобов’язання та забезпечення						
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	3,64%	3,16%	3,83%	-0,48	0,67	0,19
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	3,32%	4,18%	3,85%	0,86	-0,33	0,53
За розрахунками з бюджетом	0,69%	0,15%	0,05%	-0,54	-0,10	-0,64
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	0	0,01%	0	0,01	-0,01	0,00
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	0,19%	0	0	-0,19	0,00	-0,19
За одержаними авансами	1,50%	0	0	-1,50	0,00	-1,50
Поточні забезпечення	1,46%	0,80%	0,96%	-0,66	0,16	-0,50
Доходи майбутніх періодів	2,38%	0	0	-2,38	0,00	-2,38
Інші поточні зобов’язання	0,14%	0,06%	0,06%	-0,08	0,00	-0,08
Усього за розділом III	13,34%	13,88%	14,25%	0,5	0,37	0,91
Баланс	100,00%	100,00%	100,00%	0,00	0,00	0,00

За даними, наведеними у табл. 2.4, частка зареєстрованого (пайового) капіталу протягом усіх трьох років не змінювалась на знаходилась на рівні 0,02%. Змін у структурі резервного капіталу також не відбулось. Нерозподілений прибуток у 2022 році збільшився на 0,54%, що свідчить про зростання прибутковості діяльності ПрАТ «ВФ Україна» у 2022 році. Загалом власний капітал підприємства у 2021 році зріс та становив 43,59% усього обсягу пасивів, проте у 2022 році зменшився порівняно з 2021 роком і становив 41,78%. Приріст власного капіталу з 2020 року по 2022 рік становив 0,54%, що є позитивним явищем для підприємства.

Відстрочені податкові зобов'язання зросли у 2022 році на 0,07% та становили у 2021 та 2022 роках 0,07% усіх пасивів підприємства. Інші довгострокові зобов’язання, навпаки, зменшились на 8,71% за досліджувані два роки, що свідчить про скорочення заборгованості підприємства. Довгострокові

забезпечення також зменшились на 0,48%, що є позитивним явищем та свідчить про зниження рівня залежності підприємства від залучених коштів у 2022 році. Цільове фінансування також має тенденцію до зниження, а саме у 2022 році відбулось зниження частки цільового фінансування на 0,69% [32].

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями зросла на 0,19% у 2022 році порівняно з 2020 роком. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги також зросла за два роки на 0,53%. Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом дещо зменшилась, а саме – на 0,65%. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування також мала тенденцію до зниження та зменшилась у 2022 році на 0,19%.

Інші поточні зобов’язання знизились на 0,08%, що свідчить про зниження залежності від короткострокових кредитів та позик. Загалом поточні зобов’язання та забезпечення зросли на 0,91%, що відбулось переважно за рахунок зростання обсягів поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та за довгостроковими зобов'язаннями.

Структуру пасивів ПрАТ «ВФ Україна» наведено на рис. 2.4.

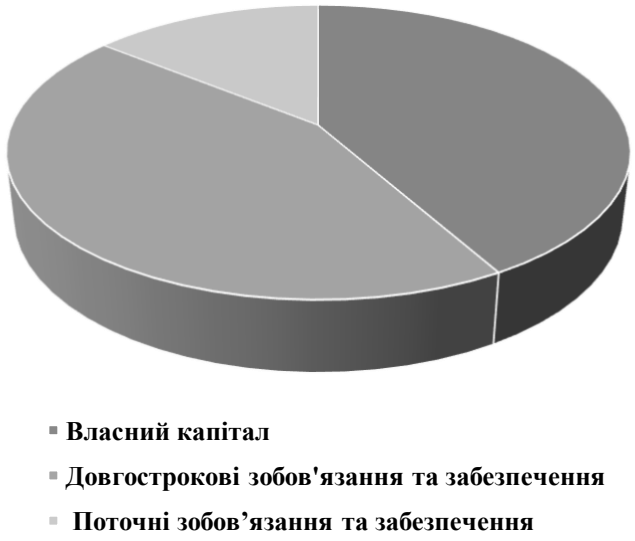

Рис. 2.4 – Структура пасивів ПрАТ «ВФ Україна» у 2022 році

Горизонтальний аналіз звіту про фінансові результати (додаток А) ПрАТ

«ВФ Україна» наведено у табл. 2.5.

Табл. 2.5 – Горизонтальний аналіз Звіту про фінансові результати ПрАТ «ВФ Україна» за 2020-2022 роки

Показник	Роки			Абсолютне відхилення			Темп приросту
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2022-2020	
Виручка	17292	20145	19824	2853	-321	2532	14,64%
Собівартість наданих послуг	6087	4857	4801	-1230	-56	-1286	-21,13%
Собівартість реалізованих товарів	654	633	546	-21	-87	-108	-16,51%
Витрати на збут, загальногосподарські та адміністративні витрати	1990	3701	3702	1711	1	1712	86,03%
Знос і амортизація	2601	4990	4231	2389	-759	1630	62,67%
Чисті витрати за операційними очікуваними кредитними збитками від фінансових активів	288	67	34	-221	-33	-254	-88,19%
Витрати, пов'язані з військовими діями	0	0	978	0	978	978	100,00%
Доходи, пов'язані з військовими діями	0	0	307	0	307	307	100,00%
Інші операційні доходи	45	24	677	-21	653	632	1404,44%
Прибуток від основної діяльності	5087	5921	6516	834	595	1429	28,09%
Чисті витрати/кредит за неопераційними очікуваними кредитними збитками від фінансових активів	0	59	152	59	93	152	100,00%
Фінансові доходи	65	50	173	-15	123	108	166,15%
Фінансові витрати	1485	1691	1443	206	-248	-42	-2,83%
Чисті збитки/прибутки від курсових різниць	0	450	3539	450	3089	3539	100,00%
Неопераційні витрати	1997	1	115	-1996	114	-1882	-94,24%
Прибуток до оподаткування	1668	4788	1440	3120	-3348	-228	-13,67%
Витрати з податку на прибуток	354	956	340	602	-616	-14	-3,95%
Прибуток за рік	1314	3832	1100	2518	-2732	-214	-16,29%

Структурний аналіз Звіту про фінансові результати ПрАТ «ВФ Україна» наведено у табл. 2.6.

Табл. 2.6 – Структурний аналіз Звіту про фінансові результати ПрАТ «ВФ Україна» за 2020-2022 роки

Показник	Питома вага, %			Абсолютний приріст		
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2022-2020
Виручка	100	100	100	0,00	0,00	0,00
Собівартість наданих послуг	35,20	24,11	24,22	-0,11	0,00	-0,11
Собівартість реалізованих товарів	3,78%	3,14%	2,75%	-0,01	0,00	-0,01
Витрати на збут, загальногосподарські та адміністративні витрати	11,51	18,37	18,67	0,07	0,00	0,07
Знос і амортизація	15,04	24,77	21,34	0,10	-0,03	0,06
Чисті витрати за операційними очікуваними кредитними збитками від фінансових активів	1,67%	0,33%	0,17%	-0,01	0,00	-0,01
Витрати, пов'язані з військовими діями	0,0%	0,0%	4,93%	0,00	0,05	0,05
Доходи, пов'язані з військовими діями	0,00%	0,00%	1,55%	0,00	0,02	0,02
Інші операційні доходи	0,26%	0,12%	3,42%	0,00	0,03	0,03
Прибуток від основної діяльності	29,42	29,39	32,87	0,00	0,03	0,03
Чисті витрати/кредит за неопераційними очікуваними кредитними збитками від фінансових активів	0,00%	0,29%	0,77%	0,00	0,00	0,01
Фінансові доходи	0,38%	0,25%	0,87%	0,00	0,01	0,00
Фінансові витрати	8,59%	8,39%	7,28%	0,00	-0,01	-0,01
Чисті збитки/прибутки від курсових різниць	0,00%	2,23%	17,85	0,02	0,16	0,18
Неопераційні витрати	11,55	0,00%	0,58%	-0,12	0,01	-0,11
Прибуток до оподаткування	9,65%	23,77	7,26%	0,14	-0,17	-0,02
Витрати з податку на прибуток	2,05%	4,75%	1,72%	0,03	-0,03	0,00
Прибуток за рік	7,60%	19,02	5,55%	0,11	-0,13	-0,02

З табл. 2.6 видно, що структура звіту про фінансові результати ПрАТ «Водафон Україна» не є однорідною. Найбільшу частку у структурі протягом 2020-2022 років займає собівартість реалізованої продукції, яка у 2020 році становила 35,2%. У 2021 році знизилась до 24,11%, а у 2022 році знову підвищилась і становила 24,22%.

Найменщу частку структури звіту про фінансові результати у 2020 та 2021 році займали витрати, пов’язані з військовими діями, у даних роках вони становив 0%, проте у 2022 році їх частка становила 4,93%. Такий результат маємо внаслідок початку повномасштабного військового вторгнення Росії в

Україну у лютому 2022 року та введенням військового стану на всій території України.

ПрАТ «Водафон Україна» здійснює дуже багато заходів щодо фінансової підтримки Збройних сил України та допомоги потерпілим громадянам внаслідок військової агресії РФ. Щомісяця ПрАТ «Водафон Україна» направляє частину прибутку до різних українських фондів, які займаються допомогою громадянам України та військовослужбовцям, тим самим роблячи свій вклад у наближення перемоги України [33].

Висновки до розділу 2

ПрАТ «Водафон Україна» - підприємство, яке спеціалізується на телекомунікаційних послугах, надає широкий спектр телекомунікаційних послуг, у тому числі послуги голосової передачі та передачі даних, доступу до Інтернету, різноманітні додаткові послуги за допомогою бездротового та фіксованого зв'язку, платного телебачення, а також продаж обладнання та аксесуарів.

В результаті аналізу фінансового стану ПрАТ «Водафон Україна» виявилося, що активи підприємства протягом усього досліджуваного періоду мають тенденцію до зниження, а оборотні активи у 2021 році збільшились, а у 2022 році знову знизились. Таку динаміку оборотних та необоротних активів маємо внаслідок впливу зовнішніх факторів, таких як пандемія Covid-19 у 2020 та 2021 роках та повномасштабне російське вторгнення до України та введення військового стану у 2022 році, що негативно вплинуло на прибутковість.

Структура звіту про фінансові результати ПрАТ «Водафон Україна» не є однорідною. Найбільшу частку у структурі протягом 2020-2022 років займає собівартість реалізованої продукції, яка у 2020 році становила 35,2%. У 2021 році знизилась до 24,11%, а у 2022 році знову підвищилась і становила 24,22%.

Найменщу частку структури звіту про фінансові результати у 2020 та 2021 році займали витрати, пов’язані з військовими діями, у даних роках вони

становив 0%, проте у 2022 році їх частка становила 4,93%. Такий результат маємо внаслідок початку повномасштабного військового вторгнення Росії в Україну у лютому 2022 року та введенням військового стану на всій території України. ПрАТ «Водафон Україна» здійснює дуже багато заходів щодо фінансової підтримки Збройних сил України та допомоги потерпілим громадянам внаслідок військової агресії РФ. Щомісяця ПрАТ «Водафон Україна» направляє частину прибутку до різних українських фондів, які займаються допомогою громадянам України та військовослужбовцям, тим самим роблячи свій вклад у наближення перемоги України.

РОЗДІЛ 3
ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оцінка впливу факторів на прибутковість ПрАТ «Водафон Україна»

Спрогнозувати рівень прибутковості діяльності ПрАТ «Водафон Україна» на 2023 рік за обсягами чистого прибутку можна за допомогою трендової моделі прогнозування. Для побудови прогнозу візьмемо дані про обсяги отриманого прибутку підприємством за 2015-2022 роки (табл. 3.1).

Табл. 3.1 – Вихідні дані для побудови трендової моделі прогнозу чистого прибутку ПрАТ «Водафон Україна» на 2023 рік.

Роки	Обсяг чистого прибутку, млн. грн
2015	1619
2016	1382
2017	2401
2018	2350
2019	2350
2020	1314
2021	3832
2022	1100

Як видно із даних табл. 3.1, обсяг чистого прибутку підприємства не є рівномірним через кон'юнктуру ринку: зміни в економічних умовах, споживчому попиті, конкуренції та інших факторах ринку можуть призводити до коливань у прибутку.

Для створення відповідної тенденціям розвитку модель прогнозування прибутковості підприємства було розглянуто такі трендові моделі із різними варіантами зв’язку: лінійну, ступеневу, логарифмічну, поліноміальну, експоненціальну.

Значення коефіцієнта достовірності апроксимації (R^2) зазвичай змінюється в межах від 0 до 1. Для ступеневого типу тренду коефіцієнт дорівнює 0, отже, рівняння регресії даного типу тренду є невдалим для прогнозування значень Y. Коефіцієнт має значення 1 для експонентного типу тренду, тобто у даному випадку існує повна кореляція з моделлю та немає різниці між фактичними і оцінними значеннями Y, отже, експонентний тип тренду є найточнішим для прогнозування рівня прибутковості ПрАТ «Водафон Україна» на 2023 рік.

Прогнозований обсяг чистого прибутку ПрАТ «Водафон Україна» у 2023 році за експонентною моделлю становить 3678,7 млн. грн (рис. 3.1).

Рис. 3.1 – Модель прогнозу чистого прибутку ПрАТ «Водафон Україна» на 2023 рік

Експонентний тип тренду є найточнішим на відміну від інших типів трендів, адже його коефіцієнт кореляції становить 1, отже у 2023 році підприємству слід очікувати чистий прибуток у розмірі 3678,7 млн. грн. Тобто прибутковість підприємства має зрости на 2578,7 млн. грн порівняно із 2022 роком, у якому обсяг чистого прибутку становив 1100 млн. грн. Темп приросту чистого прибутку у 2023 році складе 334%, що є дуже великим показником зростання прибутковості підприємства.

Діяльність підприємства здійснюється в умовах дії комплексу факторів. У сучасній науці під фактором розуміють умову, причину або рушійну силу будь-якого явища, що визначає його характер, а також стан та розвиток

досліджуваного об’єкта. Відтак, для потреб ідентифікації та управління діяльністю підприємства доцільним та необхідним є проведення факторного аналізу. Здійснювати факторний аналіз доцільно тоді, коли цими факторами можна управляти та можна визначити вплив окремих факторів на результуючий показник. За ринкових умов господарювання основним показником діяльності підприємства є прибуток, який відіграє важливу роль у функціонуванні підприємства та розвитку країни в цілому, є метою і результатом діяльності підприємства. Таким чином, актуальність дослідження полягає у визначенні ключових факторів впливу на формування прибутку підприємства. Факторний аналіз прибутку – це методика комплексного системного вивчення та виміру впливу факторів на величину результативного показника, а саме прибутку підприємства. Враховуючи той факт, що прибуток залежить від впливу таких факторів, як обсяг реалізації, собівартість продукції та витрат, які виникають в результаті виготовлення продукції, доцільною є розробка детермінованої багатофакторної моделі, що буде враховувати всі етапи формування прибутку у процесі діяльності підприємства.

Процес формування прибутку включає декілька етапів: 1. Доставка необхідних матеріалів на підприємство та їх ефективне використання. 2. Процес виготовлення продукції. 3. Розрахунок фінансових результатів та визначення прибутку (збитку) підприємства. Перший етап характеризується такими показниками як середньорічна вартість оборотних активів, оборотність (доходність) оборотних активів, фондовіддача, фондоозброєність та продуктивність праці працівників. На другому етапі виготовлення продукції підприємство можна охарактеризувати за допомогою таких показників: валова рентабельність виробничих витрат, коефіцієнт окупності чистого доходу та коефіцієнт покриття виручки виробничими витратами. Останній же етап ми охарактеризуємо таким показником, як чиста рентабельність [34]. Проаналізувавши все вище сказане, можемо сформулювати модель факторного аналізу прибутку за формулою (3.1)

$$П = СРВОА * d_{ОА} * ФВ * \frac{ФОЗБ}{Пп} * Р_{ВВ} * К_{ЧД} * К_{ПВ} * Р_{ЧИСТА} \quad (3.1)$$

де: П – прибуток;

СРВОА – середньорічна вартість оборотних активів;

$d_{ОА}$ - оборотність (доходність) оборотних активів в кількості оборотів за рік, за якою оцінюється рівень ефективності використання активів підприємства;

ФВ – фондовіддача;

ФОЗБ – фондоозброєність;

Пп – продуктивність праці;

$Р_{ВВ}$ – валова рентабельність виробничих витрат;

$К_{ЧД}$ – коефіцієнт окупності чистого доходу;

$К_{ПВ}$ – коефіцієнт покриття виручки виробничими запасами;

$Р_{ЧИСТА}$ – чиста рентабельність фінансово-господарської діяльності.

Вихідними даними для отримання цих показників став фінансовий звіт ПрАТ «Водафон Україна» за 2022 рік, а саме наведені у табл. 3.2 статті звіту із порівнянням на початку періоду та в його кінці.

Табл. 3.2 – Консолідована фінансова звітність ПрАТ «Водафон Україна» за 2022 рік у тисячах українських гривень

Показник	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Оборотні активи	15 975 185	21 144 566
Виручка	-	11 463 518
Чиста виручка	-	1 100 355
Основні засоби	12 418 791	12 298 363
Кількість працівників	-	4000
Виробничі витрати	-	1 150 705
Власний капітал	-	17 012 563
Виробничі запаси	-	30 914

Середньорічна вартість оборотних активів розраховується за формулою (3.2):

$$\text{СРВОА} = \frac{(\text{Оборотні активи на початку року} + \text{Оборотні активи на кінець року})}{2} \quad (3.2)$$

$$\text{СРВОА} = \frac{(15{,}975{,}185 \; + \; 21{,}144{,}566)}{2} = \; 18{,}559{,}876.5 \text{ грн}$$

Оборотність оборотних активів розраховується за формулою (3.3):

$$d_{ОА} \; = \frac{\text{Виручка (або прибуток)}}{\text{СРВОА}} \quad (3.3)$$

$$d_{ОА} \; = \frac{11{,}463{,}518}{18{,}559{,}876.5} = \; 0.6173$$

Фондовіддача розраховується за формулою (3.4):

$$\text{ФВ} \; = \frac{\text{Виручка (або прибуток)}}{\text{Середньорічна вартість основних засобів}} \quad (3.4)$$

$$\text{ФВ} \; = \frac{11{,}463{,}518}{12{,}358{,}577} = \; 0.9276$$

Фондоозброєність розраховується за формулою (3.5):

$$\text{ФОЗБ} \; = \frac{\text{Середньорічна вартість основних засобів}}{\text{Середньорічна вартість оборотних активів}} \quad (3.5)$$

$$\text{ФОЗБ} \; = \frac{12{,}298{,}363}{18{,}559{,}876.5} = \; 0.6624$$

Продуктивність праці розраховується за формулою (3.6):

$$\text{Пп} \; = \frac{\text{Виручка (або прибуток)}}{\text{Кількість працівників}} \quad (3.6)$$

$$\text{Пп} \; = \frac{11{,}463{,}518}{4000} = \; 2865.8795 \text{ грн./працівника}$$

Валова рентабельність виробничих витрат розраховується за формулою (3.7):

$$Р_{ВВ} = \frac{(Виручка - Виробничі\ витрати)}{Виробничі\ витрати * 100} \quad (3.7)$$

$$Р_{ВВ} = \frac{(11{,}463{,}518 - 1{,}150{,}705)}{1{,}150{,}705 * 100} = 898.2462\%$$

Коефіцієнт окупності чистого доходу розраховується за формулою (3.8):

$$К_{чд} = \frac{Чистий\ дохід}{Власний\ капітал * 100} \quad (3.8)$$

$$К_{чд} = \frac{1{,}100{,}355}{17{,}012{,}563 * 100} = 6.4757\%$$

Коефіцієнт покриття виручки виробничими запасами розраховується за формулою (3.9):

$$К_{пв} = \frac{Виробничі\ запаси}{Виручка * 100} \quad (3.9)$$

$$К_{пв} = \frac{30{,}914}{11{,}463{,}518 * 100} = 0.2696\%$$

Чиста рентабельність розраховується за формулою (3.10):

$$Р_{чиста} = \frac{Чистий\ прибуток}{СРВОА} \quad (3.10)$$

$$Р_{чиста} = \frac{1{,}100{,}355}{11{,}463{,}518 * 100} = 9.6111\%$$

Значення валової рентабельності показує, що підприємство має високу валову рентабельність, що свідчить про ефективну управлінську діяльність та ефективне використання виробничих витрат. Висока чиста рентабельність свідчить про успішне функціонування підприємства. Дохідність оборотних активів (dOA) вказує на те, що підприємство здатне зробити 0.6173 оборотів за рік, що свідчить про ефективне використання активів. Фондовіддача (ФВ) показує, що на кожну одиницю активів припадає 0.9276 грн. виручки, що свідчить про ефективну генерацію виручки від активів. Фондоозброєність

(ФОЗБ) вказує на те, що на кожну одиницю активів припадає 0.6624 грн. основних засобів, що також свідчить про ефективне використання активів. Продуктивність праці (Пп) показує генерацію виручки на кожного працівника у розмірі 2865.9 грн., що свідчить про ефективне використання робочої сили. Власний капітал показує фінансову стійкість підприємства. Висока вартість власного капіталу свідчить про наявність достатніх фінансових ресурсів для підтримки діяльності підприємства. Виробничі запаси в розмірі 30,914 тис. грн. вказують на наявність запасів, необхідних для виробничого процесу. Чиста виручка в розмірі 1,100,355 тис. грн. свідчить про прибуток після вирахування усіх витрат та витрат на операційну діяльність.

Завдяки розрухункам цих показників ми можемо провести факторний аналіз формування прибутку ПрАТ «Водафон Україна» за формулою 3.1

$$П = 18{,}559{,}876.5 * 0.6173 * 0.9276 * \frac{0.6624}{2865.8795} * 898.2462 * 6.4757 * 0.2696 * 9.6111 \approx 3{,}678.7 \text{ грн}$$

Таким чином, прогнозований прибуток для 2023 року складає приблизно 3,678.7 млн. грн. Що співпадає із нашою експонентною моделлю прогнозу чистого прибутку ПрАТ «Водафон Україна» на 2023 рік, яка також дорівнює 3,678.7 млн. грн.

Додатковою стратегією для підвищення прибутковості та рентабельності ПрАТ «ВФ Україна» є уважне аналізування та оптимізація коефіцієнтів рентабельності, автономії та ліквідності.

Коефіцієнт рентабельності вказує на ефективність фінансової діяльності підприємства. Він обчислюється як відношення чистого прибутку до загальних доходів і виражається у відсотках.

Коефіцієнт автономії відображає фінансову стійкість підприємства та його здатність до самостійного фінансування. Цей коефіцієнт визначається як відношення власного капіталу до загальних активів і також виражається у відсотках.

Коефіцієнт ліквідності вказує на здатність підприємства виконати свої зобов'язання вчасно. Він визначається як відношення ліквідних активів до короткострокових зобов'язань і також виражається у відсотках.

Для подальшого аналізу розрахуємо коефіцієнт рентабельності, автономії та ліквідності за період 2020 – 2022 на підставі фінансової звітності підприємства за формулою (3.11, 3.12, 3.13):

$$Р = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Виручка} * 100} \quad (3.11)$$

де: Р – рентабельність.

$$К_{авт} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Загальні активи} * 100} \quad (3.12)$$

де: $К_{авт}$ – коефіцієнт автономності.

$$К_{л} = \frac{\text{Всього оборотних активів}}{\text{Всього поточних зобов′язань} * 100} \quad (3.13)$$

де: $К_{л}$ - коефіцієнт ліквідності.

За 2020 рік:

$$Р = \frac{1314}{20145 * 100} = 6.52\%$$

$$К_{авт} = \frac{9769}{21460 * 100} = 45.51\%$$

$$К_{л} = \frac{15,915}{5,067 * 100} = 3.14\%$$

За 2021 рік:

$$Р = \frac{3832}{20145 * 100} = 19.01\%$$

$$К_{авт} = \frac{538}{20529 * 100} = 2.62\%$$

$$К_{л} = \frac{21,145}{5,067 * 100} = 4.17\%$$

За 2022 рік:

$$Р = \frac{1100}{19824 * 100} = 5.55\%$$

$$К_{авт} = \frac{-4,132}{19,570} = -21.10\%$$

$$К_{л} = \frac{15,975}{5,802 * 100} = 2.75$$

Коефіцієнт рентабельності, який відображає прибутковість підприємства, показав зміну результатів. У 2020 році рентабельність становила 6.52%, що свідчить про помірну прибутковість. Однак, у 2021 році вона суттєво зросла до 19.01%, що є позитивним сигналом. Натомість, у 2022 році рентабельність впала до 5.55%, що може бути наслідком негативних зовнішніх факторів та ефективності використання активів.

Автономія, яка відображає фінансову незалежність підприємства, також показала коливання. У 2020 році автономія становила 45.51%, що свідчить про достатню фінансову незалежність. Але у 2021 році цей показник значно знизився до 2.62%, що може бути зумовлено фінансовими проблемами та потребою у залученні зовнішніх джерел фінансування. Найбільш занепокоююче, що у 2022 році автономія стала від'ємною, досягнувши -21.10%, що свідчить про серйозні фінансові труднощі та перевищення зовнішніх зобов'язань над власним капіталом.

Коефіцієнт ліквідності, який вказує на здатність підприємства оплатити свої поточні зобов'язання, також показав коливання. У 2020 році ліквідність складала 3.14%, що свідчить про обмежену здатність погашення поточних зобов'язань. У 2021 році вона трохи покращилась і становила 4.17%, але все ще залишалась на низькому рівні. Проте, у 2022 році ліквідність знизилась до 2.75%,

що може свідчити про зростання фінансового ризику та потребу в управлінні поточними активами та зобов'язаннями.

Загалом, можна зробити висновок, що ПрАТ "Водафон Україна" стикнулося з фінансовими труднощами протягом розглянутого періоду, що може бути спричинене зовнішніми факторами та проблемами в управлінні фінансами. При цьому, підприємство виявило здатність покращувати рентабельність та ліквідність у деяких роках, але є питання щодо стабільності фінансового стану та забезпечення фінансової незалежності.

3.2 Обґрунтування методів підвищення прибутковості та рентабельності ПрАТ «ВФ Україна»

ПрАТ «ВФ Україна» зіткнулася з рядом фінансових проблем, які вплинули на її прибутковість та рентабельність протягом розглянутого періоду. Основними факторами, що спричинили ці проблеми, є зовнішні чинники, такі як пандемія Covid-19 та військове вторгнення Росії до України. Вони призвели до зниження активів підприємства, особливо оборотних активів, та погіршення фінансового стану.

Один зі способів підвищення прибутковості та рентабельності ПрАТ «ВФ Україна» - це зосередитися на інноваціях та розвитку нових продуктів та послуг. Інвестиції в дослідження та розвиток дозволять створити конкурентоздатні продукти, що залучатимуть більше клієнтів та збільшуватимуть обсяги продажів. Крім того, впровадження цифрових технологій та штучного інтелекту може поліпшити ефективність бізнес-процесів та знизити витрати.

Ще одним важливим аспектом є моніторинг зовнішніх факторів, зокрема змін на ринку та конкурентного середовища. Це допоможе підприємству оперативно реагувати на зміни та виробляти стратегії, спрямовані на збереження та збільшення прибутку. Аналіз ринкових тенденцій та конкурентних переваг може допомогти виявити нові можливості для розвитку та розширення бізнесу.

Однією з проблем, з якими стикається ПрАТ «ВФ Україна», є спад рентабельності у деякі періоди. Щоб вирішити цю проблему, компанія може зосередитися на ефективному управлінні витратами та оптимізації бізнес-процесів. Проведення аудиту внутрішніх процесів та виявлення неефективностей допоможе знизити витрати та покращити загальну продуктивність. Також варто розглянути можливість підвищення ефективності роботи персоналу через навчання та розвиток.

Додатково, компанія може шукати нові джерела доходів та розширювати свою ринкову присутність. Наприклад, введення інвестиції у розробку нових послуг або розширення існуючих може привернути більше клієнтів та збільшити обсяги продажів. Крім того, ефективна маркетингова стратегія, яка враховує унікальність продукту та потреби клієнтів, може підвищити його конкурентоспроможність [35].

Методами підвищення прибутковості та рентабельності ПрАТ «ВФ Україна» можуть бути інвестиції у пошук нових ринків та розширення географії своєї діяльності. Це може включати вивчення потенційних ринків, аналіз конкурентів, оцінку попиту на продукти або послуги у нових регіонах. Використання маркетингових досліджень та стратегій може допомогти залучити нових клієнтів та збільшити обсяги продажів.

Також варто звернути увагу на ефективне управління запасами та ланцюгом постачання. Оптимізація запасів, зменшення затримок у постачанні та покращення комунікації з постачальниками можуть сприяти зниженню витрат та підвищенню ефективності операційного процесу.

Зокрема, удосконалення фінансового управління може мати значний вплив на підвищення прибутковості та рентабельності компанії. Це включає удосконалення бюджетування, контроль над витратами, аналіз фінансової звітності та планування капіталовкладень. Ефективне управління фінансами може допомогти оптимізувати використання ресурсів, забезпечити стійкість фінансового стану та забезпечити високу рентабельність [36].

Щодо вирішення проблем, ПрАТ «ВФ Україна» повинна провести глибокий аналіз своєї структури витрат та виявити області, де можливі скорочення або оптимізація. Можливі заходи включають перегляд контрактів з постачальниками, переоцінку інвестиційних проектів, перегляд персонального складу та раціоналізацію виробничих процесів. Компанія також може розглянути можливість співпраці з іншими підприємствами, об'єднання ресурсів та зниження загальних витрат.

Важливим аспектом є також підвищення якості продукції або послуг, що надаються. Це може бути досягнуто через впровадження програм якості, вдосконалення процесів контролю якості та забезпечення задоволеності клієнтів. Задоволені клієнти більш схильні повторно користуватися продукцією або послугами компанії, що призводить до збільшення продажів та заробітку.

Висновки до 3 розділу

З урахуванням проведеного аналізу та запропонованих методів, ПрАТ «ВФ Україна» має потенціал підвищити свою прибутковість і рентабельність. Очікуване доходу на 2023 рік становить 3678,7 млн. грн, що свідчить про значний ріст порівняно з чистим прибутком 1100 млн. грн у 2022 році. Темп приросту чистого прибутку у 2023 році складе 334%, що є дуже великим показником зростання прибутковості підприємства.

Проведений аналіз фінансових показників ПрАТ «ВФ Україна» вказує на нестабільність фінансової продуктивності компанії. Рентабельність коливалась від 6.52% до 19.01%, коефіцієнт автономії зменшувався з 45.51% до (-21.10%), а коефіцієнт ліквідності коливався між 3.14% і 4.17%.

Для поліпшення рентабельності, компанія може розглянути збільшення доходів шляхом розширення асортименту послуг та пошуку нових ринків. Оптимізація управління витратами і зниження невпорядкованих витрат також можуть позитивно вплинути на рентабельність. Підвищення ефективності

виробничих процесів та оптимізація використання ресурсів також є важливими чинниками.

Щодо автономії, можна розглянути залучення додаткових джерел фінансування, таких як інвестиції або кредити. Ефективне управління ресурсами та мінімізація зайвих витрат є важливими для поліпшення автономії компанії. Розгляд можливості залучення партнерів або пошук стратегічних інвесторів також можуть позитивно вплинути на фінансову стійкість компанії.

Коефіцієнт ліквідності показує незначні коливання, але загалом залишається на прийнятному рівні. Для покращення ліквідності, компанія повинна звернути увагу на ефективне управління запасами та забезпеченням ліквідності. Оптимізація операційних процесів та вирішення проблем, що можуть впливати на платіжну здатність компанії, також мають велике значення.

Загалом, для досягнення стабільного росту, ПрАТ «ВФ Україна» повинна активно працювати над удосконаленням фінансового стану. Залучення нових клієнтів, оптимізація витрат, пошук нових ринків і покращення управління фінансовими ресурсами є ключовими шляхами для поліпшення прибутковості та рентабельності компанії.

ВИСНОВКИ

Прибуток є важливим показником оцінки ефективності діяльності підприємства. Він відображає резерви усіх аспектів його функціонування, таких як виробництво, реалізація, якість продукції, ефективне використання ресурсів та собівартість. Прибуток характеризує ефективність господарювання в різних сферах, таких як виробництво, збут, постачання, інвестиції та фінанси. Він є основою для розвитку підприємства та зміцнення його фінансового стану та партнерських відносин.

Формування прибутку залежить від різних факторів, включаючи виручку від продажу, собівартість, адміністративні та збутові витрати, фінансові доходи та витрати, а також податок на прибуток. Аналіз прибутку може включати оцінку динаміки та виконання плану, порівняння зі значеннями галузі, факторний аналіз та аналіз розподілу та використання прибутку.

ПрАТ «Водафон Україна» - компанія, що надає телекомунікаційні послуги. Вона пропонує широкий спектр послуг, включаючи голосову передачу та передачу даних, доступ до Інтернету, платне телебачення та продаж обладнання. Аналіз фінансового стану компанії показав зниження активів та коливання рентабельності. Негативний вплив на прибутковість спричинили зовнішні фактори, такі як пандемія та Російсько-Українська війна на території України.

Фінансові результати ПрАТ «Водафон Україна» за останні три роки свідчать про неоднорідну структуру звіту. Собівартість реалізованої продукції була найбільшою складовою у 2020 році, становлячи 35,2%. Проте, у 2021 році її частка знизилась до 24,11%, а в 2022 році знову підвищилась до 24,22%.

У 2020 і 2021 роках найменшу частку у структурі займали витрати, пов'язані з військовими діями, які становили 0%. Однак, у 2022 році через військову агресію РФ в Україні та введення військового стану, їх частка зросла до 4,93%. Компанія активно здійснює фінансову підтримку Збройних сил України та допомагає потерпілим громадянам шляхом направлення частини прибутку до відповідних фондів.

Аналіз фінансових показників підприємства вказує на нестабільність його фінансової продуктивності. Рентабельність коливалась між 6,52% і 19,01%, коефіцієнт автономії зменшувався з 45,51% до (-21,10%), а коефіцієнт ліквідності коливався в діапазоні 3,14% - 4,17%.

З метою поліпшення прибутковості та рентабельності, компанія може розглянути розширення асортименту послуг і пошук нових ринків, оптимізацію управління витратами та зниження невпорядкованих витрат. Підвищення ефективності виробничих процесів та оптимізація використання ресурсів також мають велике значення.

Щодо автономії, можна розглянути залучення додаткових джерел фінансування, таких як інвестиції або кредити. Ефективне управління ресурсами та мінімізація зайвих витрат також є важливими для поліпшення автономії компанії. Розгляд можливості залучення партнерів або пошук стратегічних інвесторів також можуть позитивно вплинути на фінансову стійкість компанії.

Коефіцієнт ліквідності показує незначні коливання, але загалом залишається на прийнятному рівні. Для поліпшення ліквідності, компанія повинна звернути увагу на ефективне управління запасами та забезпеченням ліквідності. Оптимізація операційних процесів та вирішення проблем, що можуть впливати на платіжну здатність компанії, також мають велике значення.

Загалом, для досягнення стабільного росту, ПрАТ «Водафон Україна» повинне активно працювати над удосконаленням фінансового стану. Залучення нових клієнтів, оптимізація витрат, пошук нових ринків і покращення управління фінансовими ресурсами є ключовими шляхами для поліпшення прибутковості та рентабельності компанії. Очікується значний ріст прибутку у 2023 році, що свідчить про потенціал підприємства для зростання.

Запропоновані заходи допоможуть ПрАТ «Водафон Україна» підвищити рівень прибутковості в нинішніх економічних умовах в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Толпегіна О. А. Аналіз прибутку: теорія та практика досліджень / О. А. Толпегіна // Економічний аналіз: теорія та практика. – Київ, 2019. – № 2. – С. 35-44.;

2. Білик М. Д. Фінансові проблеми державних підприємств / М. Д. Білик // Фінанси України. – Київ, 2019. – № 3. – С. 70-83.;

3. Гладка Л. І. Управління прибутком в сучасних умовах / Л. І. Гладка, М. О. Домащенко, М. В. Ковальова // Економіка і регіон : наук. вісник Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка. – Харків, 2021. – № 1(32). – С. 195-198.;

4. Ілясов Г. О. Оцінка фінансового стану підприємства. Економіст. / Г. О. Ілясов. – Львів, 2016. № 6. – С. 50–54;

5. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. / Київ, 2018. – 378 с;

6. Юнін О. С., Круглова О. О., Савєльєва М. О. та ін. Фінансово-економічний словник : словник-довідник. / О. С. Юнін, О.О. Круглова, М.О Савєльєва, - Дніпро, 2018. - 164 с;

7. Фінансова стратегія підприємства : монографія / І. О. Бланк [та ін.]. – К. : КНТЕУ, 2019. – 47 с;

8. Юнін О. С., Круглова О. О., Савєльєва М. О. та ін. Фінансово-економічний словник : словник-довідник. / О. С. Юнін, О.О. Круглова, М.О Савєльєва, - Дніпро, 2018. - 164 с;

9. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Б.М. Литвин, М.В. Стельмах. - Київ, 2018. - 336 с;

10. Шеремет А. Д. Комплексний аналіз господарської діяльності. / А.Д. Шеремет. - Київ, 2019. - 415 с;

11. Про затвердження Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду

забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара: Наказ міністерства фінансів України від 14.07.2016 р. № 616. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16#Text;

12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності доступу»: Наказ міністерства фінансів України від 07.02.2019 р. № 73. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13;

13. Податковий кодекс України, 2023. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17;

14. Крилов С. І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / С.І. Крилов. - Запоріжжя, 2019. - 160 с;

15. Бойчик І. М. Економіка підприємства : підручник. / І.М. Бойчик. - Київ, 2020. - 378 с.;

16. Шморгун Н. П., Головко І. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Н.П. Шморгун, І.В. Головко. - Київ, 2021. - 528 с;

17. Офіційний сайт ПрАТ «Водафон Україна», 2023. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.vodafone.ua/;

18. Фінансова звітність ПрАТ «Водафон Україна» за 2020 рік;

19. Фінансова звітність ПрАТ «Водафон Україна» за 2021 рік;

20. Фінансова звітність ПрАТ «Водафон Україна» за 2022 рік;

21. Букреєва Д.С. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування» / Д.С. Букреєва, О.В. Єрмошкіна; Нац. Техн. Ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д.: НТУ «ДП», 2022. – 54 с.;

22. Бондаренко, А. Ф., Гордієнко В. П. Дутченко О. О. Фактори конкурентоспроможності на ринку операторів мобільного зв'язку. / А. Ф.

Бондаренко, В.П. Гордієно, О.О. Дутченко, - Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 3: 2019. - № 2. - С. 56-62;

23. Крамаренко Г. О., Чорна О. Є. Фінансовий аналіз : підручник. / Г. О. Крамаренко, О.Є. Чорна, - Київ, 2018. - 392 с;

24. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / М.Р. Лучко, С. М. Жукевич, А.І. Фаріон, - Тернопіль, 2016. - 304 с;

25. Цал-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю., Суліменко Л. А. Фінансовий аналіз : підручник. / Ю. С. Цал-Цалко, Ю. Ю. Мороз, Л.А. Суліменко, - Житомир, 2022. - 608 с.

26. Мірко Н. В. Методи дослідження фінансового аналізу (стану) суб'єктів господарювання./ Н.В. Мірко. - Х: Вісник Хмельницького національного університету, 2019. - № 6. - Т.3.- С. 268-272.

27. Старинець О. Г. Методи фінансового аналізу діяльності підприємств у системі антикризового управління. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Ужгород, 2018. - №17(2). С. 87-91. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/22363

28. Синькевич М. І., Василишин Т. М. Аналіз існуючих прийомів і методів фінансового аналізу діяльності суб'єктів господарювання. БізнесІнформ. 2020. №4. С. 313-317. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://business-inform.net/export_pdf/business- inform-2014-4_0-pages-313_317.pdf;

29. Базілінська О. Я. Фінансовий аналіз : теорія та практика : навч. посіб. / О.Я. Базілінська, - Київ, 2021. - 328 с.

30. Курочкіна О. К. Рентабельність підприємства як основний показник ефективності його діяльності. Міжнародний науковий електронний журнал ΛΌГОΣ. ОНЛАЙН. Київ, 2020. С. 1-5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/6877;

31. Артеменко В. Г., Беллендир М. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В. Г. Артеменко, М.В. Белледир, - Житомир, - 2022. - 365 с.

32. Калишенко В. О., Москалець К. М. Огляд та узагальнення методичних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства. Матеріали VII Міжнародної наукової інтернет-конференції «Простір і час сучасної науки», Запоріжжя, 2022. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://intkonf.org/kalishenko-vo-moskalets-km-oglyad-ta-uzagalnennya-metodichnih-pidhodiv-do-otsinki-finansovoyi-stiykosti-pidpriem;

33. Павловська О.В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: навч.-метод. посіб. для самост.вивч. дисц. / О. В. Павловська, Н.М. Притуляк, Київ, - 2022. - 388 с.

34. Огороднійчук Н.М. Методичні засади факторного аналізу прибутку підприємства. Житомирський державний технологічний університет, Житомир, 2019. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/119-1.pdf

35. Донець, Л. І. Економічні ризики та методи їх вимірювання : навчальний посібник / Л. І. Донець. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.

36. Шляга О. В., Гальцев М. В. Шляхи підвищення ефективності роботи підприємства. *Економічний вісник*. 2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_7_066.pdf

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність ПрАТ «Водафон Україна»

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
В тисячах українських гривень

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	19	8,090,748	7,567,423
первісна вартість	1001	19	12,921,126	13,053,598
накопичена амортизація	1002	19	(4,830,378)	(5,486,175)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		572,588	-
Основні засоби	1010	17	12,209,286	11,853,488
первісна вартість	1011	17	25,637,063	27,475,203
знос	1012	17	(13,427,777)	(15,621,715)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі				
інших підприємств	1030	21	-	502,516
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		903	1,042
Відстрочені податкові активи	1045	29	340,537	177,062
Інші необоротні активи	1090	20	246,828	240,586
Усього за розділом I	**1095**		**21,460,890**	**20,342,117**
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	16	29,196	27,991
Виробничі запаси	1101	16	24,207	22,354
Незавершене виробництво	1102		-	-
Готова продукція	1103		-	-
Товари	1104	16	4,989	5,637
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	15	677,056	829,388
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130		126,539	175,368
з бюджетом	1135		63,195	146
у тому числі з податку на прибуток	1136	29	63,043	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		1,501	10,425
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	15	32,805	22,526
Поточні фінансові інвестиції	1160	13	12,167,637	11,875,263
Гроші та їх еквіваленти	1165	14	2,670,713	2,539,723
Готівка	1166		-	-
Рахунки в банках	1167	14	2,630,440	2,502,529
Витрати майбутніх періодів	1170		21,451	29,235
Інші оборотні активи	1190		125,225	107,379
Усього за розділом II	**1195**		**15,915,318**	**15,617,444**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		**-**	**-**
Баланс	**1300**		**37,376,208**	**35,959,561**

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
В тисячах українських гривень

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	27	7,817	7,817
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415		1,954	1,954
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		15,405,277	15,834,310
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	**1495**		**15,415,048**	**15,844,081**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	23	16,470,067	14,999,932
Довгострокові забезпечення	1520	24	504,399	354,053
Цільове фінансування	1525		1,012	896
Усього за розділом II	**1595**		**16,975,478**	**15,354,881**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	23	1,361,737	1,377,289
товари, роботи, послуги	1615	22	1,241,922	909,968
розрахунками з бюджетом	1620	22	259,025	260,463
у тому числі з податку на прибуток	1621		-	37,740
розрахунками зі страхування	1625	22	1,497	121
розрахунками з оплати праці	1630	22	72,193	80,822
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	26	562,565	575,172
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		-	26,300
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-
Поточні забезпечення	1660	24	546,086	569,898
Доходи майбутніх періодів	1665	26	889,642	926,184
Інші поточні зобов'язання	1690	22	51,015	34,382
Усього за розділом III	**1695**		**4,985,682**	**4,760,599**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**		-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**		-	-
Баланс	**1900**		**37,376,208**	**35,959,561**

Генеральний директор О. В. Устинова

Фінансовий директор Н. М. Шевченко

Начальник департаменту бухгалтерської звітності та обліку О. М. Соловйова

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
В тисячах українських гривень

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5	19,358,958	17,292,036
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	6	(8,478,325)	(8,210,484)
Валовий:				
Прибуток	**2090**		**10,880,633**	**9,081,552**
Інші операційні доходи	2120	9	45,998	249,876
Адміністративні витрати	2130	7	(2,601,385)	(2,134,529)
Витрати на збут	2150	8	(1,990,569)	(1,811,397)
Очікувані кредитні збитки від фінансових активів	2160	15	(227,210)	(288,737)
Інші операційні витрати	2180	10	(44,553)	(9,723)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	**2190**		**6,062,914**	**5,087,042**
Збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	21	-	-
Інші фінансові доходи	2220	12	46,962	65,389
Інші доходи [1]	2240	11	509,551	190
Фінансові витрати	**2250**	12	(1,710,940)	(1,485,927)
Втрати від участі в капіталі	2255	21	(55,455)	-
Інші витрати [2]	2270	11	(1,368)	(1,997,978)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	**2290**		**4,851,664**	**1,668,716**
Витрати з податку на прибуток	2300	29	(915,631)	(354,173)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	**2350**		**3,936,033**	**1,314,543**
Збиток	2355		-	-

[1] Рядок 2240 включає чисті валютні прибутки в сумі 450,123 тисячі гривень за 2021 рік.
[2] Рядок 2270 включає чисті валютні збитки в сумі 1,852,159 тисяч гривень за 2020 рік.

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**		**3,936,033**	**1,314,543**

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
В тисячах українських гривень

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4,600,977	4,485,160
Витрати на оплату праці	2505	1,530,442	1,066,037
Відрахування на соціальні заходи	2510	210,475	174,194
Амортизація	2515	4,837,473	4,647,203
Інші операційні витрати	2520	2,047,130	1,977,569
Разом	**2550**	**13,226,497**	**12,350,163**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	781,662,116	781,662,116
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	781,662,116	781,662,116
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.	2610	5,03547	1,68
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.	2615	5,03547	1,68
Дивіденди на одну просту акцію, грн.	2650	4,48659	-

Генеральний директор О. В. Устинова

Фінансовий директор Н. М. Шевченко

Начальник департаменту бухгалтерської звітності та обліку О. М. Соловйова

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
НА 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ
В тисячах українських гривень

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	20	8,113,843	8,090,748
первісна вартість	1001	20	11,889,529	12,921,126
накопичена амортизація	1002	20	(3,775,686)	(4,830,378)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	19	644,355	572,588
Основні засоби	1010	17	11,868,352	12,209,286
первісна вартість	1011	17	24,048,813	25,637,063
знос	1012	17	(12,180,461)	(13,427,777)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі				
інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	903
Відстрочені податкові активи	1045	29	525,451	340,537
Інші необоротні активи	1090	21	285,446	246,828
Усього за розділом I	**1095**		**21,437,447**	**21,460,890**
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	16	32,007	29,196
Виробничі запаси	1101	16	23,104	24,207
Незавершене виробництво	1102		-	-
Готова продукція	1103		-	-
Товари	1104	16	8,903	4,989
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	15	570,248	677,056
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130		81,900	126,539
з бюджетом	1135		1,879	63,195
у тому числі з податку на прибуток	1136		1,854	63,043
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		4,623	1,501
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	30	16,422	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	15	12,832	32,805
Поточні фінансові інвестиції	1160	13	435,963	12,167,637
Гроші та їх еквіваленти	1165	14	1,285,927	2,670,713
Готівка	1166		-	-
Рахунки в банках	1167	14	1,159,197	2,630,440
Витрати майбутніх періодів	1170		5,952	21,451
Інші оборотні активи	1190		176,696	125,225
Усього за розділом II	**1195**		**2,624,449**	**15,915,318**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		**-**	**-**
Баланс	**1300**		**24,061,896**	**37,376,208**

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
НА 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
В тисячах українських гривень

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	28	7,817	7,817
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415		1,954	1,954
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		14,090,734	15,405,277
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	**1495**		**14,100,505**	**15,415,048**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	24	3,403,648	16,470,067
Довгострокові забезпечення	1520	25	286,746	504,399
Цільове фінансування	1525		1,069	1,012
Усього за розділом II	**1595**		**3,691,463**	**16,975,478**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	24	890,621	1,361,737
товари, роботи, послуги	1615	23	1,552,352	1,241,922
розрахунками з бюджетом	1620	23	225,188	259,025
у тому числі з податку на прибуток	1621		-	-
розрахунками зі страхування	1625	23	1,112	1,497
розрахунками з оплати праці	1630	23	92,705	72,193
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	27	556,312	562,565
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	30	1,825,384	-
Поточні забезпечення	1660	25	260,906	546,086
Доходи майбутніх періодів	1665	27	828,586	889,642
Інші поточні зобов'язання	1690	23	36,762	51,015
Усього за розділом III	**1695**		**6,269,928**	**4,985,682**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**		**-**	**-**
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**		**-**	**-**
Баланс	**1900**		**24,061,896**	**37,376,208**

Генеральний директор О. В. Устинова

Фінансовий директор Н. М. Шевченко

Начальник департаменту бухгалтерської звітності та обліку О. М. Соловйова

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ
В тисячах українських гривень

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5	17,292,036	15,036,018
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	6	(8,210,484)	(7,458,619)
Валовий:				
Прибуток	**2090**		**9,081,552**	**7,577,399**
Інші операційні доходи	2120	9	249,876	130,169
Адміністративні витрати	2130	7	(2,134,529)	(1,771,979)
Витрати на збут	2150	8	(1,811,397)	(1,746,100)
Очікувані кредитні збитки від фінансових активів	2160	15	(288,737)	(1,022,042)
Інші операційні витрати	2180	10	(9,723)	(15,548)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	**2190**		**5,087,042**	**3,151,899**
Збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	12	65,389	181,736
Інші доходи	2240	11	190	56,057
Фінансові витрати	2250	12	(1,485,927)	(586,176)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	(9,929)
Інші витрати [1]	2270	11	(1,997,978)	(718)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	**2290**		**1,668,716**	**2,792,869**
Витрати з податку на прибуток	2300	29	(354,173)	(692,952)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	**2350**		**1,314,543**	**2,099,917**
Збиток	2355		-	-

[1] Рядок 2270 включає чисті валютні збитки в сумі 1,852,159 тисяч гривень за 2020 рік.

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		**-**	**-**
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		**-**	**-**
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**		**1,314,543**	**2,099,917**

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
В тисячах українських гривень

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4,485,160	3,894,822
Витрати на оплату праці	2505	1,066,037	944,617
Відрахування на соціальні заходи	2510	174,194	157,779
Амортизація	2515	4,647,203	4,543,066
Інші операційні витрати	2520	1,977,569	2,367,567
Разом	**2550**	**12,350,163**	**11,907,851**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	781,662,116	781,662,116
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	781,662,116	781,662,116
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.	2610	1,68	2,69
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.	2615	1,68	2,69
Дивіденди на одну просту акцію, грн.	2650	-	-

Генеральний директор О. В. Устинова

Фінансовий директор Н. М. Шевченко

Начальник департаменту бухгалтерської звітності та обліку О. М. Соловйова

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
В тисячах українських гривень

АКТИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	19	7,811,793	8,113,843
первісна вартість	1001	19	13,541,514	11,889,529
накопичена амортизація	1002	19	(5,729,721)	(3,775,686)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	18	598,468	644,355
Основні засоби	1010	16	11,305,223	11,868,352
первісна вартість	1011	16	26,234,558	24,048,813
знос	1012	16	(14,929,335)	(12,180,461)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі				
інших підприємств	1030	22	9,929	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	30	599,694	525,451
Інші необоротні активи	1090	20	240,782	285,446
Усього за розділом I	**1095**		**20,565,889**	**21,437,447**
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	14	53,302	32,007
Виробничі запаси	1101	14	22,443	23,104
Незавершене виробництво	1102		-	-
Готова продукція	1103		-	-
Товари	1104	14	30,859	8,903
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	13	468,000	570,248
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	13	98,755	81,900
з бюджетом	1135	13	44,222	1,879
у тому числі з податку на прибуток	1136		44,222	1,854
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	13	13,031	4,623
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	13, 31	78,129	16,422
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13	7,518	12,832
Поточні фінансові інвестиції	1160	11	654,484	435,963
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	2,570,228	1,285,927
Готівка	1166		-	-
Рахунки в банках	1167	12	2,503,835	1,159,197
Витрати майбутніх періодів	1170		3,373	5,952
Інші оборотні активи	1190	15	170,360	176,696
Усього за розділом II	**1195**		**4,161,402**	**2,624,449**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		**-**	**-**
Баланс	**1300**		**24,727,291**	**24,061,896**

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
В тисячах українських гривень

ПАСИВ	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	28	7,817	7,817
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415		1,954	1,954
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		11,990,817	14,090,734
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	**1495**		**12,000,588**	**14,100,505**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	24	5,436,723	3,403,648
Довгострокові забезпечення	1520	25	231,511	286,746
Цільове фінансування	1525		968	1,069
Усього за розділом II	**1595**		**5,669,202**	**3,691,463**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	17	780,205	890,621
товари, роботи, послуги	1615	23	1,255,045	1,552,352
розрахунками з бюджетом	1620	23	34,898	225,188
у тому числі з податку на прибуток	1621		-	-
розрахунками зі страхування	1625	23	9,310	1,112
розрахунками з оплати праці	1630	23	22,597	28,604
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	27	109,982	152,733
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	29, 31	3,102,220	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	31	191,949	1,825,384
Поточні забезпечення	1660	25	280,607	325,007
Доходи майбутніх періодів	1665	27	1,144,689	1,254,388
Інші поточні зобов'язання	1690	23	125,999	14,539
Усього за розділом III	**1695**		**7,057,501**	**6,269,928**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**		**-**	**-**
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**		**-**	**-**
Баланс	**1900**		**24,727,291**	**24,061,896**

Генеральний директор О. В. Устинова

Фінансовий директор Н. М. Шевченко

Начальник департаменту бухгалтерської звітності та обліку О. М. Соловйова

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
В тисячах українських гривень

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4	15,036,018	12,636,470
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	5	(7,458,619)	(6,910,387)
Валовий:				
Прибуток	**2090**		**7,577,399**	**5,726,083**
Інші операційні доходи	2120	8	130,169	76,213
Адміністративні витрати	2130	6	(1,771,979)	(1,405,607)
Витрати на збут	2150	7	(1,746,100)	(1,466,104)
Інші операційні витрати	2180	9	(1,037,590)	(21,262)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	**2190**		**3,151,899**	**2,909,323**
Збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	29
Інші фінансові доходи	2220	10	181,736	163,962
Інші доходи	2240		56,057	11,593
Фінансові витрати	2250	10	(586,176)	(726,960)
Втрати від участі в капіталі	2255	22	(9,929)	(108)
Інші витрати	2270		(718)	(585)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	**2290**		**2,792,869**	**2,357,254**
Витрати з податку на прибуток	2300	30	(692,952)	(459,665)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	**2350**		**2,099,917**	**1,897,589**
Збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		**-**	**-**
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		**-**	**-**
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**		**2,099,917**	**1,897,589**

Продовження дод. А

ПрАТ «ВФ УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
В тисячах українських гривень

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3,894,822	3,628,425
Витрати на оплату праці	2505	944,618	737,916
Відрахування на соціальні заходи	2510	157,778	139,570
Амортизація	2515	4,543,066	4,070,308
Інші операційні витрати	2520	2,367,567	1,148,738
Разом	**2550**	**11,907,851**	**9,724,957**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	781,662,116	781,662,116
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	781,662,116	781,662,116
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.	2610	2,68648	2,42763
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.	2615	2,68648	2,42763
Дивіденди на одну просту акцію, грн.	2650	-	1.02986

Генеральний директор О. В. Устинова

Фінансовий директор Н. М. Шевченко

Начальник департаменту бухгалтерської звітності та обліку О. М. Соловйова